

Värmlands ANOR

2003:1

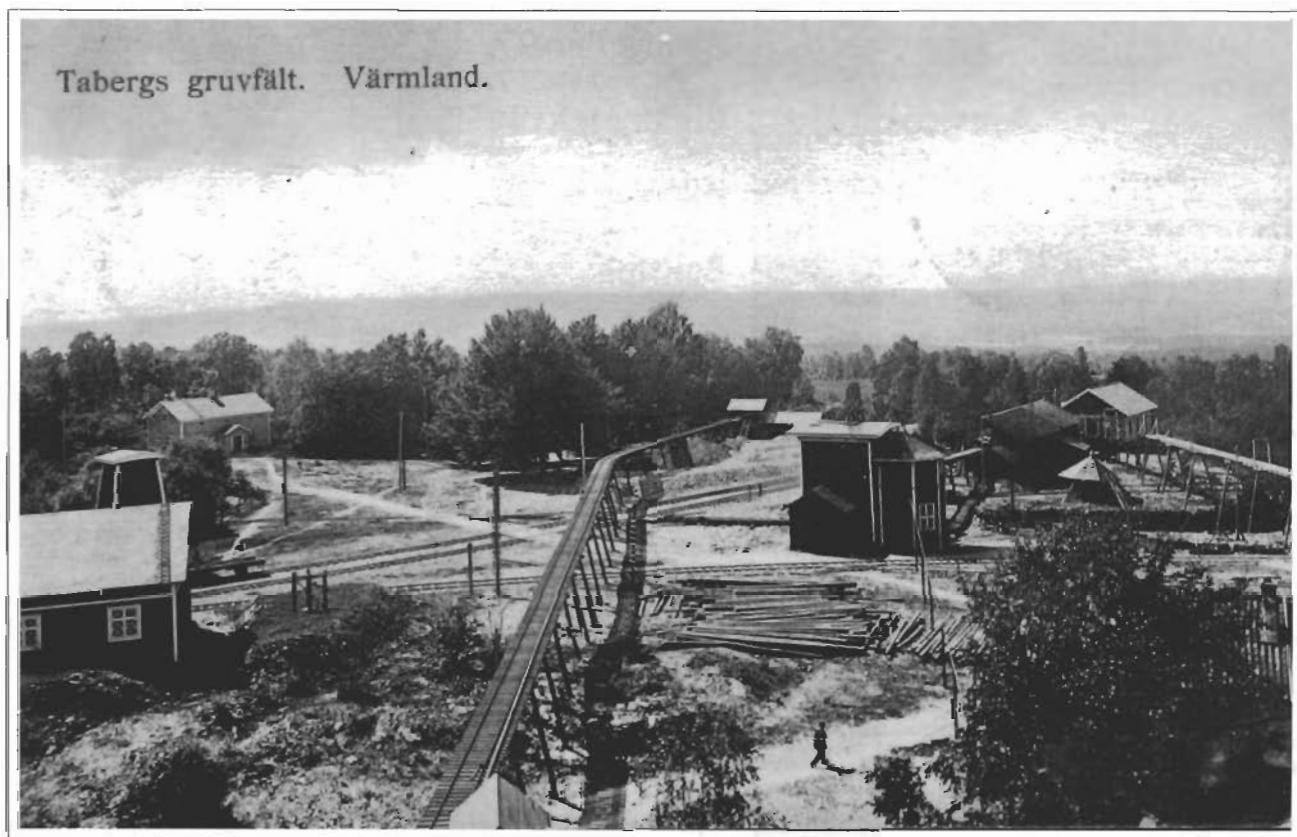
Mars 2003

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening

ISSN 1400-1047

Årgång 20

Pris 40:-

Ett gammalt vykort som föreställer Tabergs gruvfält i Nordmarks socken. Bilden är insänd av Elisabeth Thorsell.

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress

c/o Sander, Norra Berghaget,
667 32 Forshaga
E-post: lgsander@algonet.se

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 120 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (2003) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmar i Norge betalar 110 norska kronor + porto 40 respektive 30 kronor till norskt postgiro **7877.08.16652**

Arkiv

Arkivcentrum Värmland, Box 475,
651 11 Karlstad. Telefon 054 - 61 77 00.

Besöksadress: Arkivcentrum Värmland,
Hööksgatan 2, Karlstad

Hemsida

www.genealogi.se/varmland

Styrelsen

Ordförande Lars-Gunnar Sander,
Norra Berghaget, 667 32 Forshaga.
Tel 054-872754 Mobil 070 634 81 87

Vice ordförande K-G Lindgren,
Linnévägen 11, 661 43 Säffle.
Tel 0533-14124, mobil 070-5228549

Sekreterare Gunnar Jonsson,
Älvhagsgatan 25, 661 40 Säffle.
Tel 0533-10559

Kassör Liv Hagberg, Garvaregatan 4,
652 20 Karlstad. Tel 0730-327195

Ledamot Anette Carlsson, Hööksgatan 2A,
652 29 Karlstad. Tel 054-181872.

Ledamot Björn Grindegård, Skolgatan 2B,
667 22 Forshaga. Tel 054-873933

Ledamot Carl-Johan Ivarsson, Björnstigen
25, 614 31 Söderköping. Tel 0121-21823.

Suppleant Arne Berg, Kila, Väsby 2,
661 94 Säffle. Tel. 0533-63088

Suppleant Sigvard Boström, Brosätter 317,
660 57 Väse. Tel 054-861055.

Suppleant Eva Fredriksson, Karlag. 3C,
652 23 Karlstad. Tel. 054-189238

Suppleant Marianne Fröding,
Lambergsgatan 5, 652 21 Karlstad.
Tel. 054-853521

Valberedningen

Bernhard Granholm (sk), Ljunggatan 39C,
664 32 Grums. Tel 0555-61153

Rånald Engelbrekt, Spångbergsvägen 88,
682 32 Filipstad. Tel 0590-10181.
Ingrid Johansson, Gansbyn, Sättra,
671 95 Klässbol. Tel 0570-461070

Materialförvaltare Fredrick Andreasson,
Bruksgatan 24 A, 667 32 Forshaga.

INNEHÅLL

- 3 Kallelse till Årsmöte
- 4 Verksamhetsåret 2002
- 7 Tre bilder från Gustavsfors bruk
- 7 Häradskartan på DVD
- 8 Möt Peter Olausson
- 9 Ordföranden har ordet
- 10 Arvet från Värmland
- 17 Hammarpatronen Michel Hansson i antavla 95
- 18 Ur andra medlemsblad
- 19 Antavla nr 97
- 20 Bildprojekt i Filipstad
- 21 Antalva nr 98
- 22 Boktips
- 23 Vårens program
- 24 Anor sökes
- 26 Föreningens utgivning av böcker och register

VärmlandsAnor utges som medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Författarna ansvarar för riktigheten i artiklar. Citera gärna VärmlandsAnor, men glöm inte att ange källa! Eftertryck av texter endast med författarens tillåtelse. Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera insända bidrag.

Upplaga 1200 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Lars-Gunnar Sander Forshaga

Redaktör

Carl-Johan Ivarsson, Björnstigen 25, 614 31 Söderköping.
Tel 0121-21823, mobil 070-2253245. cj.ivarsson@telia.com

Layout

Anette Carlsson, Karlstad

Tryck

Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 2003:2 är 2 maj 2003

Kallelse till Årsmöte

Lördagen den 29 mars kl 13.00 kallas Du till årsmöte i Rolf Edberg-salen, Arkivcentrum Värmland i Karlstad. Förhandlingar enligt förslag till dagordning.

Kjell "Keeper" Emanuelsson föreläser om Emigration från Värmland till Minnesota.

Efter föredraget, kaffe och samvaro. Tag gärna med gäster!

Förslag till dagordning för Årsmötet

- 1 Mötet öppnas
- 2 Fråga om mötet anses stadageenligt utlyst
- 3 Godkännande av dagordningen
- 4 Val av mötesordförande
- 5 Val av sekreterare
- 6 Val av justerare
- 7 Verksamhetsberättelse och räkenskaper
- 8 Revisionsberättelse
- 9 Fråga om styrelsens ansvarsfrihet
- 10 Medlemsavgift för 2004 (styrelsen föreslår höjning för ordinarie medlem med 20 kr till 140 kr)
- 11 Budget för 2003
- 12 Val av ordförande för 2003
- 13 Val av ordinarie ledamöter för 2003-2004 (i tur att avgå är Karl-Gustav Lindgren, Gunnar Jonsson och Björn Grindegård).
- 14 Val av suppleanter för 2003-2004 (i tur att avgå är Arne Berg och Sigvard Boström)
- 15 Val av revisorer och revisorssuppleant för 2003
- 16 Val av redaktör för 2003
- 17 Val av valberedning för 2003
- 18 Övriga frågor
- 19 Mötet avslutas

Namn åt de döda

Förbundsstyrelsen har beslutat att förlänga projektet Namn åt de döda ytterligare ett år. Det beror delvis på oväntade svårigheter att få fram kompletterande material för åren 2000-2002, som kommer att ingå i nästa utgåva. Men man vill också ge tid för att kunna få en bättre och mer komplett utgåva för åren 1950-1970. För Värmlands läns del är 48 av 106 församlingar adopterade, medan ännu bara 12 församlingar med 6144 poster (9,23%) är helt klara i början av februari när detta skrivs. Inte en enda församling i Hagfors, Hammarö, Munkfors, Storfors eller Sunne kommuner är ännu adopterad!

Så det här ger en ny möjlighet för dig som kanske funderat på att ta del i projektet men ännu inte kommit till skott, eller kanske för dig som kanske hållit på en församling och funderat på att adoptera ännu en. Så nu finns möjlighet ända till 31 mars 2004! För mer information gå till projektets hemsida <http://home.swipnet.se/hossna/sdb.htm>

VÄRMLANDSRÖTTER

www.gencalogi.se/varmland

VärmlandsRötter fortsätter att utvecklas. Sedan förra numret av VärmlandsAnor har bl a sockensidor om Brattfors, Gunnarskog och Rudskoga kommit med. Några nya länkar har lagts ut på vår hemsida. Vi hälsar välkomna en ny medlem i familjen Rötter, SmedsRötter, som ges ut av Föreningen för Smedsläktforskning. På medlemssidorna finns numera ett filarkiv med nerladdningsbara filer.

Gunnar Jonsson

På Arkivens Dag fanns föreningen i forskarsalen på Arkivcentrum. Många medlemmar passade då på att besöka oss. Här tar Eva Fredriksson, Anette Carlsson och Liv Hagberg chansen att byta några ord. Foto Gunnar Jonsson.

Verksamhetsåret 2002

Verksamhetsåret

Föreningens nittonde verksamhetsår omfattar tiden 2002-01-01 till 2002-12-31.

Medlemmar

Antal medlemmar 01-12-31	980
Nya medlemmar 2002	118
Utträden, avlidna, ej betald avgift	59
Antal medlemmar 02-12-31	1039
(varav 28 familjemedlemmar)	

Medlemsavgiften

För 2002 var medlemsavgiften 120 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem.

Hedersledamöter

Bo Cider, Molkom
Bernhard Granholm, Grums
Anders Höglund, Kristinehamn

Styrelse

Ordförande

Lars-Gunnar Sander, Forshaga

Vice ordförande

Karl-Gustav Lindgren, Säffle

Sekreterare

Gunnar Jonsson, Säffle

Kassör

Liv Hagberg, Karlstad

Ledamöter

Anette Carlsson, Karlstad
Björn Grindegård, Forshaga
Carl-Johan Ivarsson, Kila och
Söderköping

Suppleanter

Arne Berg, Kila
Sigvard Boström, Väse
Eva Fredriksson, Karlstad
Marianne Fröding, Karlstad

Övriga funktionärer

Revisorer

Olle Skoog, Kristinehamn
Lennart Fallberg, Molkom

Revisorssuppleant

Roland Hedström, Karlstad

Valberedning

Bernhard Granholm, Grums
(sammank)

Föreningens vårutflykt gick till Nordmarks museum där vi bland mycket annat kunde besöka en gammal jordkula. Foto Gunnar Jonsson.

Råald Engelbrekt, Filipstad
Ingrid Johansson, Värmskog
Redaktör, VärmlandsAnor
Carl-Johan Ivarsson, Kila
Layout, VärmlandsAnor
Anette Carlsson, Karlstad
Redaktör, VärmlandsRötter
Gunnar Jonsson, Säffle
Materialförvaltare
Fredrick Andreasson, Forshaga

Styrelsens arbete

Styrelsen har hållit sex protokollförda sammanträden.

Lars-Gunnar Sander har deltagit i Släktforskarförbundets förtroendemanna konferens i Malmö 9-10 mars.

Lars-Gunnar Sander har deltagit i Släktforskarförbundets ordförande-konferens i Borlänge den 23 aug.

Anette Carlsson, Carl-Johan Ivarsson och Gunnar Jonsson har deltagit i Släktforskarförbundets redaktörskurser i Borlänge den 23 aug.

Björn Grindegård och Liv Hagberg

deltog i Släktforskarförbundets cirkelledarkurs i Borlänge den 24 aug.

Marianne Fröding, Björn Grindegård, Liv Hagberg och Karl-Gustav Lindgren har som ombud representerat föreningen vid riksstämman i Borlänge den 24 aug. Dessutom deltog Lars-Gunnar Sander i egenskap av förbundets revisor.

Vid släktforskardagarna i Borlänge deltog föreningen i utställningen med ett bokbord där våra egna publikationer såldes. Sammanlagt deltog tio styrelsemedlemmar i olika aktiviteter vid släktforskardagarna.

Styrelsen har under året arbetat med ett nytryck av Emanuel S Ekmans bok *Wärmeland I Sitt Ämne och I Sin Uppodling*. Boken beräknas komma ut under år 2003.

Gunnar Jonsson och Karl Gustav Lindgren har övervakat ett sysselsättningsprojekt i regi av Säffle kommun och Arbetsförmedlingen där bl a registrering av kyrkböcker för församlingar i Näs härad ingått.

Utåtriktad verksamhet

Arne Berg och Carl-Johan Ivarsson deltog med bokbord och information om släktforskning när Karlstads Universitet hade öppet hus den 9 mars.

Arne Berg, Carl-Johan Ivarsson, Sven Johansson och Gunnar Jonsson deltog vid en släktforskardag i Säffle bibliotek den 16 mars.

Lars-Gunnar Sander och representanter för Genline AB intervjuades i TV-programmet *Värmlandsnytt* i samband med att de värmländska kyrkböckerna lagts ut på Internet.

Carl-Johan Ivarsson, Peter Olausson och Torun Mossfeldt från föreningen deltog tillsammans med personal från Emigrantregistret i Värmlandsjubileet på American Swedish Institute i Minneapolis den 27-28 april. Den 24-25 april förmedlades frågor om värmländska rötter via e-post och fax till Arkivcentrum i Karlstad där föreningsmedlemmar hjälpte arkivpersonalen med svaren.

Vid sommarens Gammelvala i Brunskog fanns föreningen på plats tillsammans med **Brunskogs Hembygdsförenings släktforskargrupp**. Sigvard Boström, Marianne Fröding, Carl-Johan Ivarsson och Karl Gustav Lindgren svarade på frågor och hjälpte besökare med introduktion i släktforskning.

Vid redaktörskonferensen i Borlänge höll Anette Carlsson föredrag om fören-

ingens nättidning VärmlandsRötter.

Vid Arkivens Dag på Arkivcentrum Värmland den 9 nov fanns föreningen på plats med bokbord. Dessutom fick ett antal besökare prova på släktforskning varvid de assisterades av föreningsmedlemmar.

Föregående år startade Värmlandsarkiv, Emigrantregistret, Folkrorelsearkivet, Hembygdsförbundet, Lokalhistoriska Föreningen, Karlstads Universitet och Värmlands Släktforskarförening ett gemensamt projekt där samtliga kommuner i länet skall besökas varvid alla intresserade kommuninnevånare skall informeras om de utomordentliga forskningsmöjligheter som finns vid Arkivcentrum och den service som arrangörerna kan erbjuda. Under år 2002 har sådana träffar hållits den 12 febr i Kristinehamn, den 23 april i Torsby, den 24 sept i Årjäng och den 19 nov i Hagfors varvid Lars-Gunnar Sander berättade om Värmlands Släktforskarförenings verksamhet.

Arne Berg, Eva Fredriksson, Liv Hagberg och Gunnar Jonsson har lett olika släktforskningskurser och cirklar i externa arrangörers regi. Lars-Gunnar Sander har deltagit i kurser med föredrag och information om föreningen.

Föreningen har visat Släktforskarförbundets basutställning på tio olika kommunbibliotek i Värmland.

Medlemsmöten

- 23 mar Årsmöte med sedvanliga årsmötesförhandlingar. Föredrag av domprost em Harry Nyberg om *Församlingar och präster i Karlstads stift. Herdaminnesforskning förr och på 2000-talet*.
- 13 apr Utflykt till Nordmarks museum.
- 7 maj Träff med lokalombuden på Arkivcentrum i Karlstad.
- 12 okt Skattekurs för släktforskare på Arkivcentrum under ledning av Kjell Åberg, Mellerud.
- 21 okt *Kvalitet i släktforskningen*. Diskussionsafton i Säffle hembygdsgrd med anledning av Släktforskarförbundets utredning i ämnet.
- 19 nov Träff på Arkivcentrum varvid Thomas Kvarnbratt berättade om projektet *Nycklar till bruksamhället*.
- 3 dec *Kvalitet i släktforskningen*. Diskussionsafton på Arkivcentrum (se 21 okt).

Nyutkomna publikationer under året

Föreningens medlemstidning *VärmlandsAnor* har utkommit med fyra nummer, totalt 112 sidor.

Register till Glava sammanställt av arbetsmarknadsprojekt i Arvika, Gunnar Jonsson och Birgitta Juås:

Födde 1696-1920

Skattekurs för släktforskare med Kjell Åberg som kunnig föreläsare. Foto Gunnar Jonsson.

Du har väl betalt medlems- avgiften

Inbetalningskort bifogades i förra numret (2002:4) av VärmlandsAnor. Om du tappat bort det så är vårt postgirokonton 46 96 60 - 5. Ordinarie medlem i Sverige betalar 120 kr och familjemedlem 30 kr. Hjälps kassören i hennes arbete genom att inte dröja för länge med inbetalningen. Kom också ihåg att anmäla adressförändring.

Resultaträkning

	Verkl 2002	Verkl 2001	Budget 2003
Intäkter			
Medlemsavgifter	121 725,00	114 690,00	123 300,00
Försäljning	54 938,00	58 642,10	48 000,00
Kommunbidrag	500,00	500,00	500,00
Landstingsbidrag	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Summa intäkter	182 163,00	178 832,10	176 800,00
Kostnader			
Tidskriften	-76 913,00	-66 358,00	-76 000,00
Kostnader, sålda varor	-38 592,00	-32 671,50	-31 000,00
Porto	-24 160,90	-22 566,90	-26 000,00
Möten	-4 442,50	-3 674,50	-2 000,00
Resor	-16 082,00	-9 925,20	-13 000,00
Förbrukningsmaterial	-9 208,00	-5 425,50	-6 000,00
Riksstämman	-16 075,00	-8 039,50	-10 000,00
Förtroendemannakonf	-1 000,00	-1 860,00	-1 800,00
Externa gåvor	-137,00	-250,00	
Försäkring	-1 000,00	-606,00	-1 000,00
Diverse kostnader	-4 145,00	-2 618,00	-3 000,00
Externa medl avgifter	-700,00	-700,00	-700,00
Riksförbundet	-6 860,00	-5 194,00	-7 300,00
Summa kostn	-199 315,40	-159 889,10	-177 800,00
Resultat före avskrivningar	-17 152,40	18 943,00	-1 000,00
Avskrivningar	-916,00	-917,00	-300,00
Resultat efter avskrivningar	-18 068,40	18 026,00	-1 300,00
Finansiella intäkter	3 592,81	559,13	2 300,00
Finansiella kostnader	-900,00	-1 097,00	-1 000,00
Årets resultat	-15 375,59	17 488,13	0,00

Register till Södra Ny sammanställda av Framtidshuset/Reliken i Säffle, Carl-Johan Ivarsson och Gunnar Jonsson:

Födde 1738-1920

1739-1920

Döde 1739-1920

Föreningens nättidning *Värmlands-Rötter* har vidareutvecklats av Gunnar Jonsson och Anette Carlsson.

Övrig medlemservice

En erfaren släktforskare från föreningen har varje torsdagskväll biträtt forskare med rådgivning i forskarsalen under jan-april och sept-dec på Arkivcentrum i Karlstad.

Utbyte av medlemsblad har skett med 106 andra släktforskarföreningar. Dessa publikationer förvaras i pausrummet i anslutning till forskarsalen på Arkivcentrum Värmland där de kan läsas av besökarna.

Gunnar Jonsson och Jan Tengelin har verkat som faddrar för DIS (Föreningen

för Datorhjälp i Släktforskningen) och därvid servat DIS-medlemmar med rådgivning och uppdatering av nya programversioner.

Slutligen har ett mycket stort antal släktforskarfrågor per brev, fax, telefon och e-post besvarats av styrelsemedlemmarna. Många förfrågningar kommer från Norge och USA.

Ekonomi

Resultat- och balansräkning bifogas verksamhetsberättelsen. Årets stora underskott beror till ungefär hälften på eftersläpande kostnadsfakturer och nedskrivning av inkurant lager. Dessa kostnader borde rätteligen ha belastat fjolårrets resultat som visade ett överskott på hela 17 488,13. Styrelsen föreslår att årets underskott 15 375,59 jämte föregående års balanserade vinstmedel 114 036,98 tillhopa 98 661,39 balanseras i ny räkning.

Balansräkning

Tillgångar

Postgiro	83 050,99	86 988,38
Bank	67 628,90	66 593,00
Fordringar	14 208,70	7 349,00
Varulager	16 036,00	23 035,00
Inventarier	250,00	1 166,00
Sum tillgångar	181 174,59	185 131,38

Skulder och

Eget kapital

Skulder	52 513,20	41 094,40
Reserv för projekt	30 000,00	30 000,00
Eget kapital		
Ingående eget kap	114 036,98	96 548,85
Årets resultat	-15 375,59	17 488,13
Sum Eget kapital	98 661,39	114 036,98
Sum Skulder och Eget kapital	181 174,59	185 131,38

Inga ställda panter eller ansvarsförbindelser finns

Slutord

Ännu ett framgångsrikt år för föreningen kan härmed läggas till handlingarna. Vår förening verkar på olika områden med att öka och fördjupa intresset för släktforskning. Årets stora händelse inom värmländsk släktforskning torde vara att kyrkböckerna från Värmland nu finns tillgängliga på Internet. Detta kan säkerligen utöka intresset också i USA, där vi vet att många värmlandsättlingar lever idag. Det kommande året 2003 blir ett jubileumsår. Föreningen har då funnits till i 20 år.

Karlstad i februari 2003

Lars-Gunnar Sander, Karl Gustav Lindgren, Gunnar Jonsson, Liv Hagberg, Anette Carlsson, Björn Grindegård, Carl-Johan Ivarsson

Dahlman

Elisabeth Leek i Eksjö meddelar att hon har en mycket omfattande släktutredning utgående från rektorn vid läroverket i Karlstad, Axel Edvard Dahlman (1854-1938).

E-post: elisabeth.leek@mail.bip.net

Tre bilder från Gustavsfors bruk

Häradskartan på DVD

Till artikeln I döda smeders sällskap, som var införd i VärmlandsAnors senaste nummer (2002:4) fanns tre bilder, samtliga från Gustavsfors bruk norr om Hagfors. Eftersom bildtexternas årtal är fel i åtminstone två fall vill jag här komma med följande rättelse.

På sidan 8 finns ett kort med fem smeder som enligt bildtexten är taget på 1880-talet. I verkligheten är det betydligt yngre. Fotograf lär ha varit en dotter till bruksförvaltaren Sten Anrep, och hon tog kortet något år innan smedjan lades ner 1908.

Smederna är från vänster: Erik Johan Backström, född 1847, Anders Edgren, född 1859, Jotan (Jonatan) Asplund, född 1879, Gustav Backström, född 1876 och August Lindberg, född 1856. Erik Johan Backström, som var far till Gustav, och August Asplund dog några år innan jag var född, men de andra tre minns jag väl. Anders Edgren dog i början av 1950-talet, medan Gustav Backström och Jotan Asplund levde ytterligare ett tiotal år.

På sidan 9 finns ett kort av "en gammal mästernsmed från Gustavsfors, 1882". Smeden hette Anders Lindberg. Han var född 1844 och bror till August Lindberg på det första kortet. Han hade arbetat som räddare vilket innebar att han smidde ut ämnen till stångjärn. När smedjan lades ner 1887 fick Anders arbete i hyttan, men ibland fick han återvända till smedjan och smida grövre verktyg såsom spett till hyttan och lancashiresmedjan. 1899 eller 1900 brann smedjan. Man byggde ett tak över hammaren och härden, och därunder fick Anders vara de gånger han skulle smida något till bruket.

Någon gång mellan 1905 och 1908 fotograferades Anders Lindberg vid den gamla hammaren. Jag har talat med en person som var med vid tillfället och han sade att bilden togs av Arvid Kjerling, en fotograf som ofta anlätades av Uddeholmsbolaget.

Anders Lindberg finns även med på den tredje bilden, som finns på sidan 10. Han står näst längst till höger i översta

raden. Då var han en svartskäggig man i 35-årsåldern. Bildtexten "Stångjärns-smeder på 1870-talet" beskriver rätt årtionde för bilden togs förmodligen 1879. Det finns en bild av Gustavsfors bruks lancashiresmeder från det året. Båda bilderna har samma bakgrund, och dessutom arbetade alla de avfotograferade arbetarna i smedjan det året. Därför kan man nog dra slutsatsen att båda fotografierna togs samtidigt och på samma plats.

Man kan nu fråga sig varför årtalen har blivit så fel. Beträffande det första kortet har jag ingen förklaring. Det finns, eller har funnits, utställt i Borgviks bruks museum och vad jag tror mig minnas vid Värmlandsarkiv, och det har även publicerats i några tidningar. Möjligen kommer uppgiften från något av dessa ställen, för jag har svårt att tro att den skulle komma från Uddeholms arkiv.

Bilden av Anders Lindberg avfotograferades för bortemot 20 år sedan av en fotograf anställd av Uddeholmsbolaget. Han gjorde tavlor av kortet och på baksidan stod det: Gamle mästernsmeden A G Lindberg 1882. Det var första gången jag såg det felaktiga årtalet. Sedan har det återkommit flera gånger, bland annat i Ulf Hedenäs bok Kvarn i bruk.

Även det tredje kortet har funnits med i ett flertal publikationer. Bland annat på framsidan av en publikation utgiven av Föreningen för Smedsläktforskning och i en bok som handlade om gårdar i Värmland. I den står det att bilden är tagen i början av 1870-talet. Lite väl tidigt kanske med tanke på att den yngste på bilden, O. P. Berg som står längst till höger i mittenraden var född 1860 och i så fall skulle ha varit endast omkring 10 år gammal.

Valter Berg

Sveriges Släktforskarförbund erbjuder, i samarbete med Sveriges Hembygdsförbund och Lantmäteriet, sina medlemsföreningar och dess medlemmar att köpa en DVD-skiva med samtliga utgivna Häradsekonomiska kartor över Sverige för 695 kronor. (Ordinarie pris kommer att bli 995 kronor).

Häradsekonomiska kartans konceptversion 1:20 000 omfattar mer än hälften av Sveriges län och ca 1 560 kartblad. Läs mer om denna unika kartproduktion och erbjudandet på RÖTTER www.genealogi.se eller på lantmäteriet www.lantmateriet.se - Historiska Kartor Dessa län är med:

Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Blekinge, Kristianstad, Malmöhus, Halland, Älvsborg, Skaraborg, **Värmland**, Örebro och Västmanland.

Det är alltså fråga om samma material som för Värmlands del gavs ut 1991 på papper under namnet *Hembygds-kartan*. Nu finns alltså chansen till att få **hela** Värmland och dessutom 12 län till för ett pris som 1991 motsvarade sju kartblad!

Sänd in din beställning till Sveriges Släktforskarförbund, Box 30222, 104 25 Stockholm - märk kuvertet med Härads-ekonomiska Kartan. Ange namn och adress, hur många DVD-skivor du vill köpa och vilken medlemsförening du tillhör. Du kan också anmäla ditt intresse via Fax: 08 - 695 08 24, eller E-post: info@genealogi.se

En förutsättning för detta erbjudande är att ett tillräckligt antal beställningar inkommer före den 15 maj 2003. Om så inte blir fallet kommer detta att meddelas i respektive medlemstidning och inte på annat sätt. Leverans av skivan kommer att ske i augusti år 2003.

VärmlandsRötter

www.genealogi.se/varmland

Möt Peter Olausson en av föreningens grundare

2003 firar Värmlands släktforskarförening sitt 20-årsjubileum och detta kommer att på olika sätt att märkas i VärmlandsAnors spalter. Ett sätt är att under denna vinjett uppmärksamma dem som skapade föreningen 1983. En av dem var Peter Olausson. Han har sin dagliga gärning på Arkivcentrum och många känner honom som kunnig vägledare in i arkiven. Han har också författat den oundgängliga arkivguiden *Vägar till värmländsk historia*.

Men Peter har också andra järn i elden. Peter bor med sin familj i Häljebol i Gillberga socken, inom synhåll från tingshuset för Gillbergs härad. Detta tingshus har genom Peters och andra eldsjälars arbete räddats från förfall och blivit en prydnad för bygden med forskningscentrum för domböcker och kriminalhistoriskt museum. Ett av de många projekt som Peter engagerat sig i.

Berätta om bakgrund och yrke!

Jag är född i Kungsbacka 1956, där mina föräldrar fortfarande bor. Läst etnologi, nordiska språk, historia och arkivkunskap, vilket lett in mig på arkivbanan, där jag startade med ett sommarjobb för Folkrorelsernas arkiv för Värmland sommaren 1976 (cyklade runt i västra Värmland och inventerade föreningsarkiv). Numera är jag förste arkivarie vid Värmlandsarkiv samt universitetsadjunkt och projektassistent på universitetets historieavdelning.

Varifrån kommer dina anor?

På min fars sida kommer förfäderna till största delen från västra Värmland, med en koncentration i Gillberga och Stavnäs socknar. Gunnarskog är en annan socken där jag har åtskilliga rottrådar, från ca år 1800 och baköver. Via Stömne i Stavnäs finns också en anknytning österut, till Lungsunds socken - en grupp av mina förfäder flyttade därifrån till Stömne i samband med att Stömne bruk köptes av brukspatronfamiljen Ekelund, som tidigare ägde bruk och egendomar i

öster. Mina förfäder i väster har framförallt varit bönder generation efter generation, med få undantag, medan de i Bergslagen haft närmare anknytning till järnhanteringen. Bönder, torpare, några smeder och byggmästare (släkten Gäger bl a). Från dem leder rötterna vidare österut och förmodligen söderut, men det vet jag än så länge inte så mycket om.

Bland de västliga förfäderna finns också en del undantag till bönderna. Det gäller bl a släkterna Moberg, Bratt, Ekman och Borgström, verksamma framförallt som militärer och brukspatroner. Brattsläkten går ju att leda tillbaka åtminstone till 1400-1500-talet och har ett förmodat norskt ursprung, medan Borgströmarna på Borgvik enligt traditionen kom till Värmland från Amsterdam i Holland, med Göteborg som förbindelselänk - detta någon gång i mitten av 1600-talet.

Min mors släkt har en brokigare bakgrund. Hon är född i Göteborg och anorna i Sverige har varit bosatta i framförallt mellersta och södra Bohuslän samt Västergötland - särskilt trakterna kring Halle- och Hunneberg. Bönder och torpare, enstaka hantverkare, några militärer och fogdar, en rottråd ner till den gamla Forstenaätten (Lennart Torstenssons ätt). I slutet av 1700-talet kom en tysk hantverkerson med namnet Stademan inflyttande till Göteborg - där han blev tegelbärare - från Stralsund i norra Tyskland. Det är också en av mina förfäder. Jag vet inte så mycket om hans bakgrund, men namnet antyder att släkten tillhörde den grupp av människor som fick fly från sin hemstad Stade (utanför Hamburg) i samband med Stora nordiska kriget och söka fristad i det då fortfarande svenska Stralsund.

Min morfarsfars släkt invandrade i slutet av 1800-talet från Norge till Göteborg. Släkten, som heter Jerndal, är möjlig att spåra ner till 1600-talet och har sitt ursprung/sitt namn från Östfold, i närheten av staden Moss. Jag har också den vägen ett trassel av rottrådar till Ber-

Peter vid ett av sina framträdanden. Foto Gunnar Jonsson.

gen på västlandet, där förfäderna varit skeppare, hantverkare, handelsmän, präster och ämbetsmän alltsedan medeltiden. Den vägen har jag också rottrådar till Danmark och Tyskland, varifrån ju många människor kom och bosatte sig norrut under seklernas lopp. Ett exempel i min släkt är släkten Meyer - en av många! - med ursprung i den lilla staden Rothenburg ob der Tauber i mellersta Tyskland.

Hur var släktforskningsintresset i Värmland när ni började väcka intresset för att starta en förening?

Släktforskningsintresset då, i början av 1980-talet, hade varit i stadig uppgång under ett antal år, precis som i landet i övrigt. Det kunde avläsas bl a i ökande besökssiffror på arkiven. Det var också på ett öppet hus på Gamla Badhuset som ett första upprop gjordes om en föreningsbildning. Redan då var intresset stort, men sedan blev det ju närmast invasion när väl bildandemötet på Gamla Badhuset blev av - ca 150 personer. Det var tur då att vi hade tillgång till museidelen och den stora utställningshallen.

Vad forskar du om nu?

Jag forskar betydligt mindre aktivt i min egen släkt numer. Däremot har jag ett antal olika forskningsprojekt igång parallellt, med bredare ansats än så. Det största är det pågående avhandlingsarbetet om storbönder i västra Värmland, men koncentration till Gillberga socken. Jag studerar framväxten av gruppen från mitten av 1700-talet och deras verksamhet fram till mitten av 1800-talet. Det innebär studium av sockenstämmoprotokoll och domböcker, bouppteckningar och taxeringslängder, m m. För att få fram grundfakta om storbönderna är det också mycket av ren släktforskning som blir fallet. Släktsambanden mellan de olika storbondefamiljerna har varit omfattande.

Bland andra projekt kan nämnas forskningen kring landshövdingeberättelserna för Värmland och deras värde som historisk källa, samt en studie kring bl a finnarna i 1600-talets Fryksdalen. Jag är ju också inblandad i det pågående registreringsarbetet av domböcker vid tingshuset i Häljebol, där Gillbergs och Näs häraders domböcker för tiden ca 1600-1860 snart är klara - materialet kommer sannolikt att bli tillgängligt för användning via SVAR:s nya digitala forskarsal. Efter detta kommer registreringen av motsvarande lagfarts-material att påbörjas.

Du har kläckt många goda idéer inom värmländskt kulturliv - sett i bakspeglarna, vilken av dessa är du mest nöjd med, och är det något som du särskilt brinner för just nu?

Det jag först tänker på är det av större projekt som kom först i ordningen. Det gäller starten av kulturtidskriften Värmländsk Kultur 1980. Att den fortfarande lever och utvecklas efter så många år känns faktiskt fantastiskt. Det kan sägas också om andra saker som lyckats och inte minst gäller det Värmlands Släktforskarförening.

Det jag brinner mest för just nu är verksamheten kring vikingaskeppet Glad av Gillberga, eftersom vi är inne i planeringen av skeppets hittills största projekt: seglingen till S:t Petersburg i Ryssland under kommande sommar och vistelsen där i samband med stadens 300-årsjubileum. Det är stort, det kräver mycket planjobb och kontakter, och det

Ordföranden har ordet

God fortsättning på det nya släktforskaråret! Vi har redan genomfört årets första aktivitet. Det var en tapper skara ur medlemskåren som den 22 januari besökte Värmlands Museums arkiv. Egentligen skulle jag ha skrivit en utförlig rapport här i tidningen från detta besök. Men det skulle bara ha blivit en blek upprepning av Marianne Frödings utmärkta referat i VärmlandsAnor 2000:3. Så plocka fram det numret och läs! Sammanfattningsvis vågar jag påstå att risken finns att en värmländsk släktkrönika blir ofullständig ifall författaren inte besökt museets innehållsrika arkiv. Men ring först Helena Røjder på telefon 054-14 31 50 och beställ tid!

Under hösten år 2001 kunde vi notera 1000 medlemmar för första gången. Beroende på avgångar sjönk sedan detta antal vid årets slut till 980 vilket ändå innebar en ökning med 41 jämfört med år 2000. Vid bokslutet för år 2002 kan vi notera rekordet 1039 medlemmar! Alla nytilkomna medlemmar hälsas hjärtligt välkomna samtidigt som jag uppmanar dessa liksom alla gamla att sända in manus till vår redaktör. Av egen erfarenhet vet jag att en artikel, om aldrig så liten i en släktforskartidning, kan inspirera an-

dra forskare att höra av sig med felande länkar.

I år fyller vår förening 20 år och detta menar styrelsen skall firas på olika sätt. Bland annat skall vi försöka ge ut en jubileumsskrift. Planeringen för detta är i full gång och ett glädjande antal skribenter har anmält sitt intresse att få medverka. Ett annat projekt som vi arbetar med är en nytgåva av Emanuel S Ekmans *Wärmeland i Sitt Ämne och Sin Uppodling*. Som kanske många vet, är det en bok som utkom på 1700-talet.

Många av våra medlemmar har bruksmeder bland sina anor. För dessa släktforskare har ytterligare ett hjälpmedel tillkommit på Internet. Det är Föreningen för Smedsläktforskning som startat sin nättidning *Smedsrötter*. Bland andra händelser under detta år har vi naturligtvis förbundets släktforskar dagar. I år är det Blekinge Släktforskarförening som står som värd. Det hela kommer att avlöpa på anrika Ronneby Brunn, invigt redan år 1705. Temat blir *Land & Hav, bönder - båtsmän - fiskare - stenhuggare*.

Ett nytt spännande år ligger alltså framför oss.

Lars-Gunnar Sander

kan ge så mycket tillbaka inte bara till skeppet och folket runtom utan också till Värmland som bygd - om man orkar sköta saken rätt.

Hur ser du på framtiden för Värmlands släktforskarförening?

När det gäller Värmlands Släktforskarförening har jag stor tillförsikt. Jag tycker att föreningen är en av de mer "professionella" jag känner till på kulturområdet i Värmland, med ett gäng av duktiga och idoga funktionärer i styrelsen - ledda av den verkligen idoge, verkligen pålitlige och påhittige Lars-Gunnar.

Vad ni skall göra vet jag inte - mer

än att fortsätta som ni gör, och att ständigt vara lyhörda för nyheter av olika slag. Jag tror på systematiska registreringsprojekt av olika slag och jag tror på en upplysningsverksamhet om material och metoder, via VärmlandsAnor, föredrag m m. Och så gäller det förstås att ägna tid och kraft åt att hela tiden få mer fler i verksamheten, så att de som jobbar i styrelsen inte jobbar ihjäl sig och tröttnar.

VärmlandsAnor tackar för intervjun, som genomfördes med hjälp av e-post.

Carl-Johan Ivarsson

Arvet från Värmland

av Lars-Gunnar Sander

Vid genomgång av Åkers härads dom-bok i Sörmland gjorde jag ett fynd, som visserligen inte berör min egen släktforskning, men som förhoppningsvis kanske kan utgöra en pusselbit för en och annan värmländsk släktforskare. Då jag ögnade igenom ett större rättsfall från år 1759 råkade jag nämligen se Nordsjö säteri i Värmland omnämnas. Mitt intresse väcktes eftersom jag ofta brukar fara förbi denna vackra gård i Övre Ulleruds socken på vägen till mitt fritidshus. Varför i all världen var en häradsrätt i det fagra Sörmland intresserad av ett säteri i de avlägsna värmländska tassemarkerna? Det ena ledde till det andra och här är resultatet av mina efterforskningar. De är långt ifrån fullständiga men kanske andra släktforskare kan fylla på med ytterligare fakta.

Släkten Ullqvist

Karl K:son Leijonhufvud har skrivit Kungl Södermanlands Regementes Historia 1771-1915.¹ Titeln är något missvisande eftersom den digra tredje delen ägnas biografiska notiser om regementets personal, huvudsakligen officerare 1560-1919. Här finner vi en utförlig redogörelse för värmlänningen Magnus Ullqvists tjänstgöring vid regementet. Leijonhufvud har inte utforskat Ullqvists familjeförhållanden och levnadsöde efter avskedet, men det återkommer jag till nedan.

Enligt Leijonhufvud var Magnus Ullqvist född 1687 i Karlstad, vilken uppgift jag vill ifrågasätta. Leijonhufvud säger också i sitt företal att "det mången gång varit svårt att avgöra vilka årtal och data äro de rätta, då i de använda källorna såsom t ex egenhändiga tjänstföreteckningar och för hela regementet sammanförda s k meritlistor många gånger förekomma motsäggande uppgifter". Långt från hembygden kan Magnus Ullqvist för enkelhetens skull ha uppgivit Karlstad som födelseort fastän släktnamnet och andra omständigheter pekar

på Nedre eller Övre Ullerud. Som jämförelse kan nämnas hans hustrus morfars bror, fänriken Axel Wardlau, som vid Vimmerby rådhusrätt uppgav sig vara hemmahörande "vid Karlstad i Övre Ullery socken".²

Härads sockens husförhörlängd uppges vid en jämförelse med Övre Ulleruds födelsebok samma födelsedata för Ullqvists hustru. Det finns väl därför all anledning anta att Magnus Ullqvist var född den 14 januari 1683, vilket anges i samma husförhörlängd. Karlstad saknar födelsebok för den aktuella tiden och Övre Ulleruds födelsebok uppges endast barnafädernas namn. I Nedre Ulleruds födelsebok finner vi dock att Måns, Jonas barn i Kvarntorp, föddes i januari 1683. Kan det vara vår Magnus Ullqvist?

Med säkerhet kan fastställas att Magnus Ullqvist hade en syster som var gift med hammarsmeden Jonas Ullmark i Älvsbacka.³ Dessa makar hade sonen Magnus Ullmark (1715-1767) som blev brukspatron och bosatt på Höjden (Barsjöhöjden) i Väse. Han skulle med tiden bland annat bli svärfar till biskop Herman Schröderheim i Karlstad. Som vi senare skall se, sade sig brukspatronen vara kusin med fänrik Magnus Ullqvists barn. Och i Nedre Ulleruds dödbok kan vi mycket riktigt läsa att herr brukspatron Magnus Ullmarks moder Lisbet Jonasdotter Ullqvist begravdes här i kyrkan 1744 23/2. Enligt samma källa blev hon 62 år gammal och dog på ett ställe som skulle kunna tolkas som Krokebol i By socken. Problemet är dock att Krokebol ligger i Älgå socken.⁴ Lisbet Ullqvist kan vara identisk med Jonas barn i Kvarntorp som föddes under tredje kvar-talet 1681.

Möjligen kan Magnus Ullqvist även vara bror till hammarpatronen Anders Ullqvist på Åna vid Mölnbacka i Nedre Ullerud. Denne dog där 1747 4/5 i en ålder av 62 år och 5 månader. Han skulle därför kunna vara identisk med ett ej namngivet barn som föddes 1684 hos den ovannämnde Jonas i Kvarntorp. Anders

Ullqvist var gift med Birgitta Gadd vilkens far Petter Gadd tidigare hade varit hammarpatron på Åna. Förhållandet mellan Anders Ullqvist och hans svärmor Brita Ekebon var inte det allra bästa.⁵ Motsättningarna utmynnade i ett rent slagsmål där även svågern Magnus Rudberg var inblandad. Den senare, gift med Stina Gadd, var far till den olycklige länsmannen Sven Rudberg som år 1753 dömdes för dråp och avrättades i Övre Ullerud.⁶

Hammarpatronen Anders Ullqvist hade en syster vid namn Annika Jonsdotter Ullqvist, gift med Magnus Folker som var bror till borgmästaren Haqvin Folker i Kristinehamn.⁷ Makarna bebodde Svineberg i Sunne socken. I denna gård hade borgmästare Folker sålt andelar till brukspatron Ullqvist. Den senare ansåg sig ha blivit uppskojad på affären och därmed var processandet igång år 1727. Borgmästaren stämde också Annika för en fordran på maken som nu övergivit henne och rymt ur landet. Vid vartinget 1730 förelades Magnus Folker, nu titulerad soldat, att infinna sig inom sex månader. Gjorde han inte det skulle skilsmässa utdömas. Hur allt detta slutade har jag inte följt upp, men Annika dog som änka 70 år gammal 1771 7/8 vid Forsnäs bruk i Sunne socken. Hennes patronymikon är intressant eftersom det stärker hypotesen att hon och därmed också brodern kan vara barn till Jonas i Kvarntorp. Efter 1684 har dock inga barn till Jonas i Kvarntorp noterats i födelseboken vilket kan tyda på att han med sin familj flyttat till något annat bruk.

Sammanfattningsvis kan konstateras att de här nämnda personerna hade en social ställning som låg något över genomsnittet i dåtidens samhälle. Det finns då anledning att fundera över vem Jonas i Kvarntorp kunde vara – om han nu var deras gemensamme far? Var han möjligen på något sätt släkt med grundarna av Kvarntorps bruk, borgmästarna Börjesson och Spaak?

En värmländsk karolin

I ett brev daterat Otjakov den 11 juli 1709 beordrade Karl XII defensionskommissionen i Stockholm att ställa upp en ny armé efter den som gått förlorad vid Poltava knappt två veckor tidigare. Ett av de förband som helt och hållet måste återuppsättas var Södermanlands regemente. Sålunda kom den 26-årige värmlänningen Magnus Ullqvist i tjänst som sergeant vid detta regemente den 6 oktober.⁸ Innan dess hade han varit "herretjänare" vad nu detta kunde ha varit? Man kan fråga sig varför han inte sökte sig till Närke-Värmlands regemente?

Den 18 oktober 1709 förklarade Danmark krig mot Sverige och den 10 januari året därpå var Södermanlands regemente återuppsatt och marschfärdigt. Samma dag anträdde man förflyttningen till den skånska krigsskådeplatsen. Den 28 februari besegrades danskarna i slaget vid Helsingborg. Där blev Magnus Ullqvist sårad av en muskötula, en blessyr som han en lång tid hade svår känning av.

Härefter skulle Ullqvist enligt Leijonhufvud ha bevistat slaget vid Köge bukt den 4 oktober, en batalj som dock inte omnämns i regementshistoriken av år 1977. Möjligen var detta en kommendering av samma slag men av mindre omfattning än den där 519 man ur regementet år 1711 beordrades att göra tjänst som besättning på flottans fartyg.

År 1712 hade regementet överfört till Pommern där det deltog i diverse operationer i och omkring Stralsund. I ett anfall mot danska dragoner vid Zarentin blev Magnus Ullqvist träffad i huvudet av en granat. Den blessyr han därvid erhöll lämnade ett djupt ärr efter sig och resulterade i nedsatt syn och hörsel. Möjligen var detta handikapp orsaken till att han inte avancerade längre än till fänrik vartill han beförades den 18 oktober 1712. Han klarade sig helskinnad från slaget vid Gadebusch den 20 december samma år, men föll slutligen i dansk fångenskap när Stenbock kapitulerade med sin armé vid Tönning 1713.

Likt många andra lyckades Ullqvist fly från fångenskapen i Danmark och ta sig hem till Sverige. Där sattes han in i det tredje regementet som sörmlänningarna stampade fram genom nyrekryteringar och diverse hopplock. År 1714 finner vi sålunda Magnus Ullqvist i Roslagen görande beredskapstjänst mot en

befarad rysk landsättning.

Denna lugna tillvaro tog slut 1716 då kung Karl iscensatte sitt första fälttåg mot Norge. Här blev fänrik Ullqvist illa skjuten av en kanonkula i ryggen, hur man nu kan överleva något sådant! Men enligt Leijonhufvud hade han också "svår vedermöda därutav".

Men Ullqvist var tydligen av segt virke ty i 1718 års norska fälttåg var han åter i farten och närvarade vid Fredrikshalds belägring där kung Karl mötte sitt öde.

I ännu ett fältslag skulle Magnus Ullqvist delta innan det stora nordiska kriget var till ända. Det var den 13 augusti 1719 vid Södra Stäket där regementet under överste Rutger Fuchs ledning avvägrade ett ryskt försök att inta Stockholm. Från detta äventyr klarade sig Ullqvist oskadd. Påföljande år var han en av de 200 man ur regementet som var kommenderade på örlogsflottan.

I egenskap av indelt fänrik tilldelades Magnus Ullqvist fältväbelsbostället Långlid i Frustuna socken. Det sorterade under Nyköpings kompani och är beläget strax väster om nuvarande Gnesta samhälle. När han bosatte sig där har inte undersökts men torde framgå av mantalslängderna. Husförhörlängder saknas från denna tid.

Ett mångårigt ungarliv på Långlid blev nog så småningom långtråkigt för fänrik Ullqvist och 47 år gammal tyckte han väl det var på tiden att ta sig en hustru. Kontakterna med den värmländska hembygden hade han tydligen inte släppt, för det var därifrån han hämtade sin brud, den 26-åriga *Anna Greta Silverhäst*. Bröllopet stod den 22 juni 1731 i hennes hem, Nordsjö säteri i Övre Ulleruds socken. I vigselboken tituleras brudgummen löjtnant vilket alltså är fel. Antingen har prästen misstagit sig eller också ville Magnus glänsa litet på betryggande avstånd från sitt regemente.

Låt oss nu se på Anna Gretas släkt, närmare bestämt de första fyra generationerna.

Släkten Silverhäst

I den Larssonska släktsamlingen på Värmlandsarkiv finns ett ark med kråkfötter som skall föreställa någon slags ofullständig översikt av släkten Silverhäst. Det är tyvärr ett skräckexempel på hur en genealog inte får dokumentera sina rön.

Den enda i tryck publicerad släkttavla som jag lyckats finna står att läsa i Frej Alsterlinds bok "Den gamla kyrkplatsen".⁹ Även den är ofullständig men innehåller dock en del intressanta upplysningar som jag inte kunnat inhämta från något annat håll. Alsterlind berättar dessutom utförligt om släkten på Sannerud i Stora Kil. Endast delar därav återges i det följande. På basis av fragmentariska uppgifter från skilda källor har jag vågat mig på att sammanställa en släkttavla (sid 14-15).

Den tidigast kände medlemmen av släkten synes vara en viss *ryttmästare Jonas Silverhäst* (generation I).¹⁰ Han omnämns endast i samband med att hans änka *Elisabet Bengtsdotter* gifte om sig med kronfogden *Jon Larsson* på Ökna i Östra Fågelvik, vilket måste ha skett tidigast 1617 eftersom kronfogdens första hustru *Anna Bratt till Höghunda* avled detta år. En djärv gissning är att ryttmästaren Silverhäst var en så kallad sköldknekt.¹¹ En sådan innehade temporärt frälse mot rusttjänst enligt ett edikt som utfärdats av Karl IX år 1606.

En son till ryttmästaren kan sannolikt vara *Joan Jonsson Silverhäst* (generation II), löjtnant vid Närke-Värmlands regemente.¹² Han var hemmahörande på Sannerud i Stora Kil, men torde den mesta tiden ha legat ute i fält. Det trettioåriga kriget pågick ju under hans tid. Hemkommen till Sannerud efter freden råkade Joan i delo med dåvarande fänriken *Olof Larsson* (senare adlad *Wisenheim*) på Gamlegården och blev nedstucken i en duell med denne år 1648.

Änkan *Kristina Arentsdotter* gifte om sig med löjtnanten, sedermera ryttmästaren *Amund Andersson* vid Upplands ryttare, en krigare som var med om många drabbningar. För sina förtjänster fick han 1651 drottning Kristinas donation på Riis i Nor samt Sannerud. Enligt Fernow skulle Sannerud ha fått status som säteri år 1653.¹³ Kils tätort omsluter idag gården som numera heter Karlslund, ett namn som började dyka upp vid mitten av 1700-talet.

Amund Andersson dog barnlös omkring 1672 på Sannerud, som därefter övertogs av hustruns båda söner från hennes tidigare äktenskap. Jonas och Carl Silverhäst.

Jonas Silverhäst (generation III) började sin militära bana omkring 1658 på

Karl X Gustavs tid. Enligt Fernow adlades han år 1660, alltså under förmyndarregeringens första år. Av Alsterlind får man det intrycket att han adlades några år senare av Karl XI. Släkten introducerades emellertid aldrig på Ridarhuset.

Jonas Silverhäst var kornett (Fernow påstår att han skulle ha avancerat till överstelöjtnant) vid Kungl Livregementet till Häst och Roslags kompani när han stupade i slaget vid Landskrona den 14 juli 1677.¹⁴

Änkan *Barbro (Barbara) Sofia Carus* var av tysk härkomst och sannolikt dotter till *Kristoffer Carus* som bebodde Gamlegården i Stora Kil på 1660-talet.¹⁵ Barbro Sofia fick rätt att behålla Sannerud som förläning så länge hon levde. Emellertid gifte hon om sig 1682 29/3 med den ofrälse löjtnanten *Ernst Höffner* vilket föranledde att hennes rätt till Sannerud klandrades vid tinget år 1684. Hon fick dock behålla gården.

När den stora ofreden utbröt, drog Höffner ut i fält som kapten, men blev redan i slaget vid Narva så svårt sårad att han måste ta avsked.

Carl Silverhäst (generation III) var korpral vid samma kompani där brodern Jonas var kornett.¹⁶ Om honom är känt att han låg sjuk hemma i Värmland större delen av året 1678.

I början av 1700-talet bestod Sannerud/Karlslund av två gårdar.² Den ena beboddes av ovannämnde kapten Höffner med familj som förutom hustrun bestod av styvdottern *Kristina Silverhäst* och hennes dotter *Hedvig Charlotta Stroby*. På den andra gården bodde *Carl Silverhäst* med familj. Den senares hustru *Klara Torstensdotter* var dotter till länsman *Torsten Andersson* på Smestad i Nor. Hon dog 1736 på Sanden.

Carl Silverhästs släktgren förblev ofrälse och sjönk ned i bondeståndet som det brukar heta. Hans son *Carl*, som var bonde på Sannerud 1735, brydde sig inte ens om att föra släktnamnet vidare utan skrev sig med patronymikon. På 1740-talet inköptes Sannerud av *Carl Gustav Löwenhielm* på Apertin.

Kornetten Silverhästs son och namne (generation IV) började sin militära bana som femtonåring vid Närke-Värmlands regemente. Han hade avancerat till fänrik när han gifte sig 1697 med *Maria Elisabet Wardlau*.¹⁷ Hon var dotter på Nordsjö säteri i Övre Ullerud och där

bosatte sig också det nygifta paret.

Hustruns farfar, *Georg Wardlau*, var en skotsk ädling som gjort karriär i den svenska armén under trettioåriga kriget och slutat som kapten vid Närke-Värmlands regemente. Även *Maria Elisabets* far, *Johan Wardlau*, som erhöll svenskt adelskap 1679, var kapten vid samma regemente. Han dog 1694 och blev liksom sina föräldrar begravnen i Övre Ulleruds kyrka.

Efter det att systern *Katarina* dött 1710, modern, *Anna Knutsdotter Roos af Hjelmsäter* 1715 och brodern *Johan* 1717, synes *Maria Elisabet* ha blivit ensam arvtagerska till Nordsjö säteri.

Som framgår av släkttavlan kom *Jonas Silverhästs* och *Maria Elisabets* *Wardlaus* barn till världen i en jämn ström vid den tid när det stora nordiska kriget rasade. Det är väl därför tveksamt om husholdern gjorde någon aktiv tjänst som officer under denna period. Han blev i vilket fall befördrad omkring 1704 eftersom han titulerades fänrik vid sonen *Jonas* födelse 1703 och löjtnant vid dottern *Anna Gretas* födelse 1705. Yngste sonen föddes 1712 och då var löjtnanten femtio år gammal.

Jonas Silverhäst på Nordsjö synes ha varit en hetlevrad person ty hans namn figurerar ofta i domböckerna.¹⁸ Förhållandet till styvfadern *Ernst Höffner* på Sannerud var inte det allra bästa. Alsterlind refererar en händelse i januari 1721 då löjtnanten klampade in på Sannerud och ställde till med ett synnerligen otrevligt uppträde. Inte långt därefter gick modern och styvfadern ur tiden. *Jonas* protesterade mot arvskiftet 1724 vilket blev inledningen till en lång process.

Kornetten Silverhästs dotter Maria Kristina Silverhäst (generation IV) och hennes make, komministern i Ullerud, *Sven Pagander*, är utförligt biograferade av *Edestam* i *Karlstads Stifts Herdaminne* varför jag inte behöver gå in på dem närmare i detta sammanhang.¹⁹ Dock skall sägas att *Maria Kristina* uppges av *Edestam* felaktigt vara född på Sannerud i Övre Ullerud. Rätt socken skall naturligtvis vara Stora Kil. Makarna sägs vidare ha gift sig 1688 och fått första barnet 1689 vilket verkar något konstigt eftersom *Pagander* var student i Åbo 1690. *Kornetten Silverhäst* hade som vi ser två döttrar som båda bar namnet *Kristina*, något som kanske förlätt Alsterlind att kalla *Paganders* hus-

tru för *Sofia*?

Kornetten Silverhästs dotter Kristina Silverhäst (generation IV) förälskade sig i en norsk löjtnant som fått en fristad hos familjen Höffner på Sannerud.²⁰ Han hette *Kristian Stroby* och hade enligt egen uppgift vid en duell dödat sin motståndare och därför måst fly till Sverige.

Efter diverse byråkratiskt krångel fick paret tillstånd att ingå äktenskap vilket skedde 1703 24/3. Enligt Örnberg skulle bröllopet ha stått år 1700 i Kila vilket alltså är helt galet.²¹ Redan den 30 maj 1703 döptes makarnas dotter *Hedvig Charlotta*. En tid därefter drog *Stroby* som kapten ut till den svenska armén i Polen och hördes sedan aldrig av.²² Hustrun *Kristina Silverhäst* bodde kvar på Sannerud där hon avled vid hög ålder år 1746.

Dottern *Hedvig Charlotta* gift med *Ernst Upmark* (1693-1733) dog i djupaste misär 1782 17/5 i *Jacobs församling*, Stockholm.

En avskedad sergeant vid namn *Silverhäst* avled år 1754 enligt *Stockholms Veckoblad* årgång 1754 nr 39. Vem denne var har jag inte undersökt.

När den 70-åriga löjtnanten *Jonas Silverhäst* år 1731 gifte bort sin dotter *Anna Greta* med fänriken *Magnus Ullqvist*, hade han ytterligare två barn som uppnått mogen ålder. Det var dottern *Kristina Sofia*, gift med sergeanten *Peter Höffner* på Säby i Stora Kil samt den 19-åriga sonen *Jonas*.

Långlid

Anna Greta Silverhäst flyttade nu till sin make på Långlid där tre barn föddes: *Maria Lisa* 1732 14/5, *Hedvig* 1735 26/7 och *Carl Magnus* 1738 5/4. Valet av faddrar till barnen antyder att familjen umgicks med societeten i Frustuna socken. Bland andra möter vi här hovjunkaren *Olof Ehrencreutz*, ägare till Ehrendals styckebruk.

Vid 1738 års riksdag övertog det segrande hattpartiet ledningen i rådet. Genast började man planera för ett revanschkrig mot Ryssland och i augusti 1739 beslöts att trupper skulle överföras till Finland. Ur Södermanlands regemente skulle utgå en kommendering om 750 knektar jämte befäl.⁷ Fänrik *Ullqvist* var en av de officerare som blev uttagna.

Men vid samlingen i Södertälje den 4 september förklarade han sig ej önska vidare befordran och anhöll om avsked

på grund av bräcklighet och oförmågenhet till krigstjänst.²³ Han hade stark fluss i huvudet (rinnande ögon, snusning i öronen, tandvärk m m), benen ville inte bära honom, fötterna var förkylda och han kunde inte marschera längre sträckor. Avsked beviljades också den 25 oktober och han fick dubbelt underhåll ett år senare. Regementschefen lämnade honom det vitsordet, att han "under påstående krig sig stedse väl förhållit. Han hade "alltid väl, flitigt och beskedligen sin tjänst förrättat" och varit en "skicklig och god officer".

Familjen måste nu flytta från Långlid och slå sig ned på något annat ställe. Valet föll på Ekesvallen ½ mantal skatte i Härads socken. Denna gård är belägen en mil sydväst om Strängnäs vid den numera till större delen torrlagda Öknasjön. För 3 000 daler kmt inköptes den 1741 9/5 i fänrik Ullqvists namn. Säljare var riddarhusvaktmästaren *Lorens Giöthendahl* och dennes hustru *Hedvig Netzelia*.²⁴

Avvecklingen av Nordsjö

Samtidigt som familjen Ullqvist bodde på Långlid, inträffade en serie händelser borta i Värmland kring vilka mycket är höljt i dunkel. Ytterligare forskning tarvas för att klarlägga händelseförloppet.

Löjtnanten Jonas Silverhäst dog på Nordsjö 1734 7/3. Av den knapphändiga redogörelse som lämnades vid Åkers härads höstting 1759 (se nedan) kan man utläsa följande svårtydda fakta: *Änkan Maria Elisabet Wardlau testamenterade 1737 22/2 hälften av Nordsjö säteri till sina tre barn Jonas, Anna Greta och Kristina Sofia. Men sedan fru Wardlau till sina kreditorers förnöjande måst avstå sin halva i Nordsjö, blev hon ägare av hälften i säteriet Ekholmen och den andra hälften tillkom dottern Anna Greta. I händelse de andra barnen inte skulle vara nöjda med detta, skulle de utlösa fru Anna Greta med 4000 daler silvermynt. Tolka detta den som kan!*

Av samma redogörelse framgår att testamentet tydligen blev klandrat. Ty Svea Hovrätt sägs ha avkunnat en förlikningsdom den 19 december 1738 varigenom fru Wardlaus testamente om Ekholmen upphävdes. När fru Wardlau dog är okänt. Någon bouppteckning efter henne finns inte i Svea Hovrätt. Anknytningen till Ekholmen i Eds socken

kan möjligen härledas till hennes mor Anna Knutsdotter Roos av Hjelmåter som kom från Säfle.

Händelseförloppet kompliceras ytterligare när andra källor uppger att fru Anna Gretas bror *Jonas Silverhäst* (generation V) redan år 1736 med *Herman Kolthoff d ä* bytte Nordsjö mot Västby.²⁵ Brodern blev samma år förridare, antagligen vid Närke-Värmlands regemente. Västby i Övre Ulleruds socken är naturskönt beläget på en halvö i sjön Visten.

Jonas skall också i augusti 1736 fått en son Anders med en ung kvinna ur allmogen, *Katarina Andersdotter* från Nordsjöheden på Nordsjö ägor. Påföljande år den 8 maj gifte sig paret. Sonen Anders finns inte i Övre Ulleruds födelsebok och tycks inte ha bott hos föräldrarna för han dog redan 1738 2/3 i Gråhult (senare Granhult) på Nordsjö ägor.

Det visade sig emellertid snart att Jonas Silverhäst på Västby var släktens svarta får.²⁶ Vid Fryksdals härads höstting 1737 stod han åtalad för att ha lett en stöldliga som härjat i trakten. Hans kumpaner hade varit drängar och tjänstegossar hos föräldrarna på Nordsjö. Jonas, som nu tituleras "förre furiren", erkände men blev försatt på fri fot mot borgen av skogvaktaren *Henrik Karlsson Schröder*. Som säkerhet ställde Jonas sitt hemman Västby och sin andel i säteriet Ekholmen samt fordringar hos majoren *Didron* 250 daler smt och hos brukspatron *Kolthoff* 750 daler smt. Eftersom de åtalade förövat stölder även i Kils härad, skulle de också rannsakas där och dömas för samtliga brott. Två av Jonas medbrottslingar skulle tills dess hållas bakom lås och bom. Hur denna för en adelsman föga smickrande historia slutade har jag inte undersökt.

Ekesvallen

Familjen Ullqvist bodde nu på Ekesvallen i Härads socken enligt den mantalslängd som upprättades i slutet av år 1741. Själva driften av gården sköttes av en hälftenbrukare. Här föddes det yngsta barnet, dottern *Anna Stina* den 15 augusti 1743. Och här dog också avskedade fänriken Magnus Ullqvist av ålderdom den 29 augusti 1756.

Den 24 maj 1757 anhöll änkefru Anna Greta Silverhäst hos häradsrätten om ett bevis över sitt torftiga tillstånd eftersom hon var sinnad att söka pension. Rätten

konstaterade att hon inte ägde någon annan fastighet än Ekesvallen för vilken hon hade ett inteckningslån på 2 400 daler kmt från hovrättsrådet Ehrencreutz. Samt att hon inte hade några medel till kläder och föda för sig och sina fyra omyndiga barn. Som vi minns var Ehrencreutz en bekantskap från tiden i Frustuna socken.

Samma år sålde Anna Greta Silverhäst Ekesvallen för 5000 daler kmt till *Johan Tingstadius* (1699-1776) som var prost och kyrkoherde i Lunda och Kila socknar väster om Nyköping. Han sägs ha varit en lärd man men led av en besynnerlig sjukdom i själen.²⁷ En av hans söner, *Johan Adam Tingstadius*, skulle med tiden bli biskop i Strängnäs. I köpeavtalet ingick att fru Anna Greta så länge hon ville skulle få nyttja och bruka torpet Risnäs på Ekesvallens ägor med tillhörande åker och äng jämte vedbrand.

Vid Åkers härads varting den 30 maj 1758 ingav den tjuguarige Carl Magnus Ullqvist en skrift där han protesterad mot moderns försäljning av Ekesvallen. Han menade att det var hans och hans syskons farsarv som hade avyttrats. Samtidigt anhöll han att häradsrätten skulle för honom och syskonen utse en förmyndare som kunde bevaka deras rätt. På frågan om han kunde föreslå någon lämplig person svarade Ullqvist att han skulle tala med kornetten *Henrik Wahlberg* som lovat att åta sig förmyndarskapet. Denne bebadde *Lottesta* i Härads socken och synes ha tillhört familjens umgängeskrets. *Lottesta* var ett litet säteri tillhörande kornettens hustrus släkt *Morgonstierna*.

Påföljande dag infann sig *Henrik Wahlberg* vid domstolen och anhöll om att bli förskönad från uppdraget eftersom han själv hade många barn. Ullqvist begärde då att brukspatron *Magnus Ullmark* i Värmland skulle förordnas som förmyndare eftersom denne var hans närmaste släkting. Häradsrätten beslöt då att kontakta Ullmark och infordra ett svar från denne till nästa ting.

Vid hösttinget den 13 november upplästes ett elegant formulerat brev från brukspatron *Magnus Ullmark* daterat Höjden (Barsjöhöjden) den 14 augusti 1758. Han var ju en bildad man som legat i Uppsala och bland annat studerat för Linné.²⁸ I brevet kallar han Carl Magnus Ullqvist för sin kusin. Men

⇒

också Ullmark ansåg sig inte kunna åta sig förmyndarskapet. Som skäl angav han familjen Ullqvists avlägsna hemvist, fyra egna små barn samt ett "vidlyftigt" förmyndarskap i Värmland.

Då inte heller någon vid tinget närvarande var intresserade av förmyndarskapet, nödgades häradsrätten lämna avlidne fänriken Ullqvists barn utan förmyndare till dess äldste sonen Carl Magnus blev myndig i april månad kommande år.

Till påföljande års höstting tog Carl Magnus Ullqvist, nu myndig och vice salpetersjuderiutridare, ut stämning på prosten Tingstadius för att denne olagligen köpt den del i Ekesvallens skattehemman som borde tillfalla kändaren och hans systrar. Likaledes tog han ut stämning på modern som sålt hemmanet.

Vid rättegången företrädde Carl Magnus av vice borgmästaren *Peter Ekorn* i Strängnäs och prosten Tingstadius av landsfiskalen *Per Gottlieb Torwest*.

Mycket tyder på att det i själva verket var fru Anna Greta som ångarat försäljningen av Ekesvallen och nu ville återvinna hemmanet. I ett brev till häradsrätten daterat Lunda den 14 april 1760 skriver prosten Tingstadius bland annat att fru Ullqvist *dragit mig oskyldigt uti en så bedräglig gårdshandel om Ekesvallen, att hon straxt på undfängen full köpeskilling begynte genom sina barn stämpla och driva återvinning under sken av börd.*

Kärandesidan hävdade att Ekesvallen förvärvats för medel som fänriken och hans hustru gemensamt sparar ihop under äktenskapet. Enligt giftermålsbalken Kap X, 2§ skulle i så fall endast en tredjedel vara hustruns giftorätt över vilken hon fritt kunde disponera. Vad som talade för detta var att köpebrevet var utfärdat enbart på fänrik Ullqvist. Som bevis för att fru Anna Greta inte hade någon egen ärvd förmögenhet åberopade Ekorn den ovan nämnda förlikningsdomen i Svea Hovrätt från 1738 där fru Wardlaus testamente om Ekholmens säteri blivit upphävt.

Ekorn satte också in bördelösen 5 000 daler kmt i rätten vilket var helt i sin ordning eftersom Carl Magnus Ullqvist

I **Jonas Silverhäst**
ryttmästare
d före 1617
g m Elisabet Bengtsdotter

II **Joel Jonsson Silverhäst**
löjtnant vid Närke-Värmlands Reg
d 1648 Sannerud, St Kil
g m Kristina Arentsdotter
d 1685 Sannerud, St Kil

III **Jonas Silverhäst**
kornett vid Livreg till Häst
stupad 1677 14/7 vid Landskrona
g m Barbro Sofia Carus
f 1643
d 1723 (begr 30/5) Sannerud, St Kil

IV **Jonas Silverhäst**
löjtnant vid Närke-Värml Reg
f 1662 Sannerud, St Kil
d 1734 3/7 Nordsjö, Öv Ullerud
g 1697 7/12 Öv Ullerud m
Maria Elisabet Wardlau

Maria Kristina Silverhäst
f omkr 1671 Sannerud, St Kil
d 1746 4/6 Färjestad, Öv Ullerud
g 1688 m
Sven Larsson Pagander
komminister
f Byn, Alster
d 1712 23/1 Olsäter, Öv Ullerud

Kristina Silverhäst
d 1746 Sannerud, St Kil
g 1703 24/3 St Kil m
Kristian Stroby
kapten

V **Jonas Silverhäst**
f 1698 14/9 Nordsjö, Öv Ullerud
d 1702 7/9 Nordsjö, Öv Ullerud

Kristina Sofia Silverhäst
f 1699 28/12 Nordsjö, Öv Ullerud
d 1743 4/1 Säby, St Kil
g 1720 22/11 Öv Ullerud m
Peter Höffner
sergeant
d 1760 29/1 Säby, St Kil

Jonas Silverhäst
f 1703 1/11 Nordsjö, Öv Ullerud
d 1710 30/5 Nordsjö, Öv Ullerud

VI

Anders Silverhäst
f 1736 7/8
d 1738 2/3 Gråhult, Öv Ullerud

Jonas Silverhäst
f 1737 20/12 Västby, Öv Ullerud
d 1738 4/6 Västby, Öv Ullerud

Carl
korpr
g m K
f 164
d 173

Carl
korpr
död u

Anna
f 170
d 177
g 173
Magn
fänrik
f 168
d 175

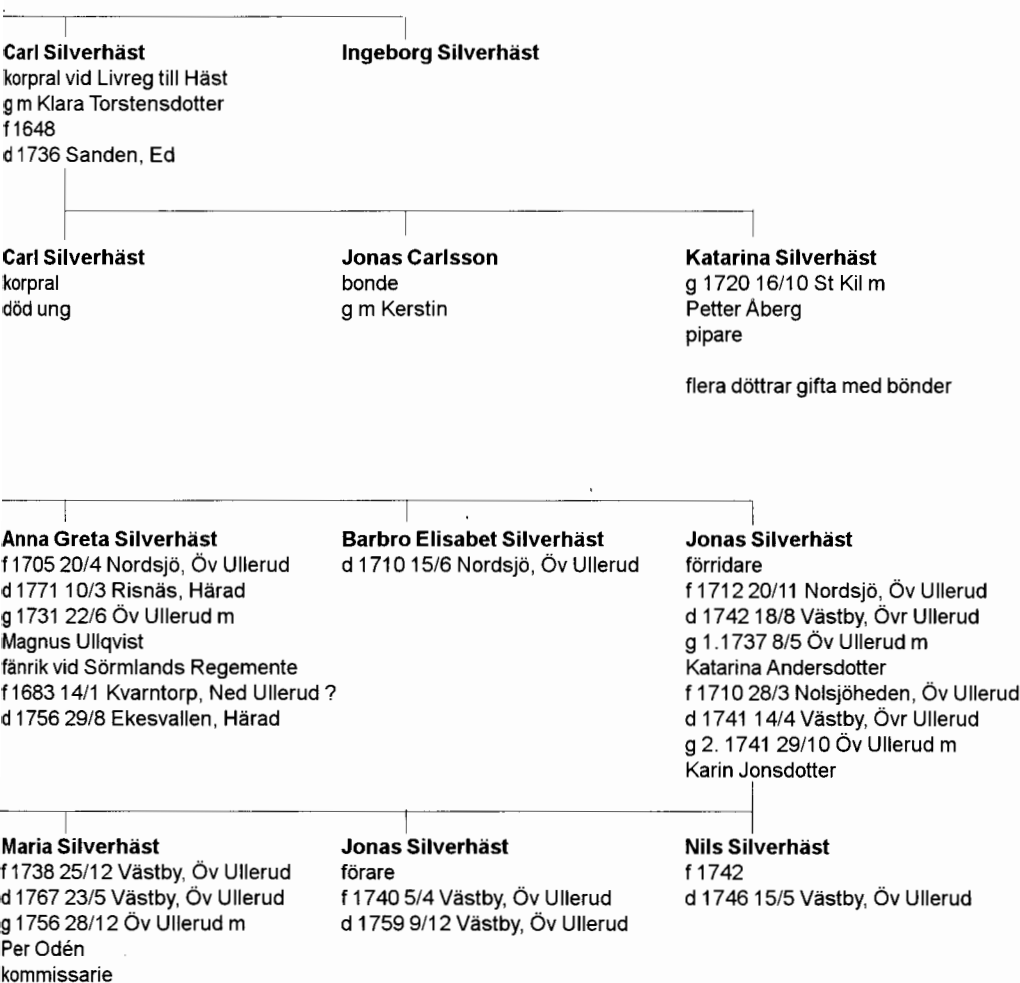
Mari
f 173
d 176
g 175
Per O
komm

protesterat mot andra uppbudet föregående år.

Svarandesidan hävdade att fru Anna Greta visst ägt en hälft i Ekholmen vilken hon sedan sålt och för en del av pengarna köpt Ekesvallen. Vidare att det klart och tydligt står i bouppteckningen efter fänrik Ullqvist: *Ekesvallens skattehemman bestående av 1/2 hemmanstal vilket frun sig tillhandlat för de pengar hon bekommit från ärftlig fast egendom i Värmland.* Men bouppteckningen uppstår också ett inteckningslån på 2 485 daler kmt från hovrättsrådet Ehrencreutz

och man undrar därför om det inte var han som i själva verket finansierat köpet av Ekesvallen? Det är konstigt att kärandesidan inte använde detta som argument.

Häradsrätten frågade nu fru Anna Greta själv hur det egentligen förhöll sig med hennes ärvda andelar i säterierna Nordsjö och Ekholmen. Hennes svar var mycket svävande och det förefaller som att hon medvetet mörklade det faktiska förhållandet. Nordsjö hade sålts till Kolthoff men för hur mycket kunde hon inte minnas. Och bytet av Nordsjö mot

Ekholmen "hade inte haft framgång". Vidare skulle makarnas all egendom ha brunnit upp fjorton dagar efter det att de flyttat från Långlid. Ekesvallen hade inköpts för både hennes och makens pengar. Som synes var fru Anna Gretas svar på frågorna inte ägnade att stödja svarandes sak.

Svarandefullmäktigen Torwest spelade nu ut sitt trumfkort. Han hade snokat reda på att fru Anna Greta vid samma tid som Ekesvallen köptes, lånat ut 7000 eller 8000 daler kmt till kronobefallningsmannen *Fredrik Ingman* på Ökna

i Åkers socken. Underförstått drog han slutsatsen att fru Anna Greta efter försäljning av ärvda fastigheter i Värmland fått ut ett större belopp som hon använt dels för inköp av Ekesvallen och dels för utlåning till Ingman. Denne blev för övrigt år 1743 vald till borgmästare i Borås där han sedan avlidit i januari 1759.²²

Fru Anna Greta medgav att hon lånat ut pengar till Ingman men att det rört sig om 5000 daler kmt. Eftersom Torwest menade att häradsskrivaren *Peter Hedenström* kunde vittna om Ingmans affärer med Anna Greta Silverhäst, så

uppsköt målet till nästa ting.

Vid vintertinget den 15 mars 1760 togs målet upp på nytt varvid häradsskrivaren Hedenström inställde sig som vittne. Det visade sig att han var salig borgmästare Ingmans måg. Han kunde nu berätta att Ingmans barn under åren 1740-1742 hört att fadern lånat 7000 daler kmt av Anna Greta Silverhäst. Han hade dessutom ofta sett fru Anna Greta på Ökna och förstått att det då hade varit fråga om pengar. Fänriken Ullqvist hade aldrig befattat sig med dessa affärer. Slutlikviden, på vilken Hedenström tycks ha uppvisat kvitto, skedde den 23 september 1750.

Vittnade gjorde nu också länsmannen *Erik Hedenström*. Det var han som upprättat bouppteckningen efter fänrik Ullqvist. Enligt honom hade fru Anna Greta berättat att det var hon som köpt Ekesvallen för pengar hon fått för ärftlig fast egendom i Värmland, vilket han skrivit in i bouppteckningen.

Till slut avfyrade Per Gottlieb Torwest en ordentlig bredsida. Han sade sig ha ett vittne som kunde intyga att fru Anna Greta för försålda ärvda fastigheter på ett bräde fått 14 000 daler kmt och att Ekesvallen blivit köpt av samma pengar samt att återstoden blivit utlånad till Ingman med flera. För att inkalla detta vittne anhöll han om uppskov med målet till nästa ting. Kanske vederbörande skulle skickas efter från Värmland? Det var nu lördag eftermiddag och rätten tog helgledigt.

På måndagen inställde sig parterna och berättade att man ingått förlikning under helgen. Prosten Tingstadius skulle betala 1300 daler kmt till syskonen Ullqvist mot att de avstod från vidare talan. Därmed hade man processat färdigt för denna gången. Men den stora frågan kvarstår: hur stort var egentligen arvet från Värmland och vart tog i så fall alla pengarna vägen?

Risnäs

Att ha Anna Greta Silverhäst boende i ett torp på sina ägor blev inte lätt för prosten Tingstadius. I det ovannämnda brevet till häradsrätten klagade han över att hon gjorde skada, ohägn, brott och övervåld på skog och ägor. Snart tröttnade

han på det hela och sålde Ekesvallen. Ny ägare blev landsfiskalen Per Gottlieb Torwest, samme man som varit prostens rättegångsombud i processen mot Carl Magnus Ullqvist.

Till hösttinget 1760 lät Torwest instämma fru Anna Greta för att hon låtit avverka skog på ägorna och för att hon nyttjat en ny stuga och kammare vid torpet till foderhus och stall.

Fru Silverhäst infann sig vid tinget biträdd av den tidigare omnämnde vice borgmästaren Peter Ekorn som uppvisade prosten Tingstadius skriftliga tillstånd för Anna Greta att nyttja och bruka torpet så länge hon levde.

Torwest hade velat säga upp fru Anna Greta, men häradsrätten fastslog att avtalet med prosten Tingstadius fortfarande gällde. Vidare skulle hon få nyttja vindfällan och gallskog till vedbrand. Däremot fick hon inte avverka timmer samt förbjöds att nyttja den nya byggnaden till foderhus och stall.

Anna Greta Silverhäst fick alltså bo kvar på torpet Risnäs med sina barn. Dottern Hedvig gifte sig 1761 5/6 med drängen Johan Persson från Lilla Ask-rännilen, som verkar ha blivit brukare av Risnäs. Fru Anna Gretas äldsta dotter Maria Lisa samt den yngsta dottern Anna Stina bodde fortfarande i Risnäs år 1762. Mellan åren 1763 och 1773 finns en lucka i Härads husförhörslängder varför jag ej följt upp dessa döttrars öden.

Sonen och salpetersjuderiutridaren Carl Magnus Ullqvist gifte sig den 4 januari 1765 i Åker med *Magdalena Persdotter Söderling* på Broby ägor, född 1736 i Taxinge socken. Med henne hade han den 7 augusti föregående år fått en

dotter *Kristina Charlotta*. De nygifta bosatte sig på Risnäs hos fru Anna Greta. Carl Magnus hade "en god education" enligt levnadsbeskrivningen i Åkers dödbok och blev snart fjärdingsman med länsmans karaktär. Han fick ytterligare två barn, dottern *Hedvig* född 1770 9/2 i Risnäs samt en son som jag inte följt upp.

Fru Anna Gretas dotter Hedvig dog redan 1770 30/5. Hon tycks ha gift om sig, ty enligt bouppteckningen sägs hennes man vara torparen *Jon Jonsson* i Risnäs.

Anna Greta Silverhäst dog av vattusot på torpet Risnäs 1771 10/3 och med henne utlocknade adliga ätten Silverhäst. Hennes brorson, föraren vid Näs kompani *Jonas Silverhäst* (generation VI) född 1740, blev den siste manlige släktmedlemmen. Han fördes sjuk hem från kriget i Pommern till Västby år 1759. Där dog han den 9 december samma år hos sin styvmor *Karin Jonsdotter* och hennes nye make *Olof Persson*.

Samma år som modern dog flyttade länsman Carl Magnus Ullqvist med familj till Stavnäs i Åkers socken där han dog 1797 21/7. Hustrun madam Magdalena Söderling dog på samma ställe 1800 21/4. Stavnäs brukades då av mågen *Anders Ersson* och dottern *Kristina Charlotta*. Den senare var sedan gift ytterligare två gånger och dog 1844 i Årja, Åker. Dottern Hedvig dog 1827 9/3 som statarhustru vid Kvicksta i Toresunds socken.

Tryckta källor

- Almqvist, Gunnar: *Sammandrag av Fryksdals härads domböcker 1726-1740*, Karlstad 1998
- Alsterlind, Frej: *Den gamla kyrkplatsen*, Karlstad 1955
- Edestam, Anders: *Karlstads stifts herdaminne, del 2*, Karlstad 1965
- Elgenstierna, Gustaf: *Den introducerade svenska adelns ättartavlor*, faksimil 1998
- Fernow, Erik: *Beskrifning öfver Värmland*
- Hagström, K. A.: *Strengnäs Stifts Herdaminne, andra delen*, Strängnäs 1898
- Henricson, Gunnar (red): *Kungl Södermanlands regemente under 350 år*, Strängnäs 1977
- Jonsson, Gunnar: *Värmlands ortregister*, Värmlands Släktforskar-

Gustav Adolf

På biblioteket i Gustavsfors, som numera drivs av Sällskapet Gustavaforskare, har man byggt en forskarhörna med material om "Gustavas" historia. Här finns kring 4 000 kort, torp- och säterlämning-sinventering, katalogkort med uppgifter om alla som bott i Älvdals härad sedan mitten av 1940-talet till början av 1990-talet, renskrifter av husförhörslängder 1786-1849, 1876-1895 med personregister, födelse- och dödböcker -1897, samtliga husförhörslängder för Malungs finnmark och Tyngsjö 1803-1905, Norra Rådas först, Ekshärads 1776-1783.

(Saxat ur Gustavabygden)

förening 1999

Leijonhufvud, Karl K:son: *Kungl Södermanlands Regementes Historia 1771-1915*, Uppsala 1919

Ljungström, Tord: *En bok om Övre Ullerud*, Arvika 1947

Olsson, Ingall m fl: *Historik över Nordsjö ägare*

Strokirk, Carl-Gustaf: *Ätten Strokerke under åtta århundraden, del 1*

von Warnstedt, Christopher: *Befäl och stabstjänste vid Kungl Livregementet till Häst åren 1680-1709*, SoH 1998/99

Wikström, Lars: *Karl IX:s*

"sköldeknektar", SoH nr 2-3 2001

Zielfelt, Lennart: Recension i SoH 1958, nr 2 sid 90

Örnberg, L M V: *Svenska ättartal XI*

Örnberg, L M V: *Svenska ättartal XII*

Otryckta källor

- Åkers härads dombok
- Mantalslängder, Södermanlands län
- Bouppteckningsregister Södermanlands län, CD, ULA och SVAR
- Meddelat av Thomas Starck, Karlskoga
- Meddelat av Bengt Ryberg, Borås († 2001)

Kyrkoarkiv:

- Frustuna (D)
- Härad (D)
- Nedre Ullerud (S)
- Sunne (S)
- Åker (D)
- Övre Ullerud (S)
- Excerptsamling i Deje bibliotek

1 Leijonhufvud	17 Elgenstierna
2 Zielfelt	18 Alsterlind
3 Thomas Starck	19 Edestam
4 Elgenstierna	20 Alsterlind
5 Excerptsamling i Deje bibliotek	21 Örnberg
	22 Alsterlind
6 Ljungström	
7 Almqvist	23 Leijonhufvud
8 Leijonhufvud	24 Åkers härads dombok
9 Alsterlind	25 Ljungström
10 Strokirk	26 Almqvist
11 Wikström	27 Hagström
12 Alsterlind	28 Thomas Starck
13 Fernow	
14 von Warnstedt	
15 Alsterlind	
16 von Warnstedt	

Hammarpatronen Michel Hansson i antavla 95

I antavla 95, införd i VärmlandsAnor 2002:4 finns som nummer 36 Michel Hansson. Jag har i flera år ägnat stort intresse åt honom. Han var hammarpatron i Bjurbäcken i Lungsunds socken i mitten av 1600-talet. Det är namnet på hans hustru, som alltid är fel i de antavlor som ästadkommit i nutid. Jag har läst det mesta om honom i domböckerna, och i Storfors bruksarkiv på Värmlandsarkiv.

Att namnet på Michel Hanssons hustru blivit fel beror antagligen på Erik Fernow. I hans *Philipstads Slægter* under Asp skrivs hennes namn som varande *Rebecca Fr-icksdr* och där står också att Michel Hanssons svärfader skulle vara Olof (!) hammarsmed.

I tabellen för familjen Asp i Andreas Larssons handskriftssamling kallas hon "Rebecca (Fredriksdr)" och hos Helmer Lagergren i hans *Värmländska släkter* kallas hon "Rebecca Olofsdotter". I denna bok är det också många andra fel på sidorna 88 och 89. I tidningen *Vallön-ättlingen* 1994:2 kallas hon "Rebecca (Rusina?) Olofsdotter".

Uppgiften Olof hammarsmed som svärfader beror troligen på att ett domstolsprotokoll i häradsrätten år 1681 blivit slarvigt läst och missuppfattats.¹ Namnet Olof förekommer inte heller bland barn eller barnbarn.

Så här skall Michel Hanssons familj se ut:

Michel Hansson, hammarpatron, tullnär m. m. i Bjurbäcken, Lungsund sn. Borgare och rådman i Filipstad. Död 1684 i Lungsund sn.²

Gift med

Rusina Fredriksdotter, död före år 1680. Änka efter *Måns*. Denne kan möjligen vara identisk med *Måns Persson*, bergsfogde på Kalhyttan i Filipstad t. o. m. år 1614. Uppgiften är mycket osäker men denne har en lämplig status och han försvinner på 1620-talet vid tiden för Rusinas andra gifte.

Rusinas barn i första gifte, Michel Hanssons styvbarn:

Anna Månsdotter, g 1:o m *Martin Selbell*, tullnär vid Brattfors, död ca 1656.³

G 2:o m *Nils Nilsson Berg* i hans andra gifte, skräddare i Filipstad, död 1695.⁴

Rusina Månsdotter, död 1706, g m *Nils Joensson* på Yngshyttan, Filipstad.

Märta Månsdotter, g m *Erich Persson* på Nyhyttan, d 1668 i Filipstad.

Rusinas och Michel Hanssons barn:

Fredrik Michelsson (Asp), f 1631, d 1692 i Filipstad. G m *Anna Jonsdotter*, död 1719 i Asphyttan, Filipstad.

Hans Michelsson, f ca 1641, d 1698 i Lungsund sn. G m *Marit Persdotter*, lever 1704.

Elsa Michelsdotter, f ca 1632, d 1696 i Asphyttan, Filipstad. G m *Nils Eriks-son*, f ca 1627, d 1676 i Asphyttan, Filipstad.

Elisabet Michelsdotter, f ca 1636, d 1711 i Långbanshyttan, Filipstad. G 1:o m *Nils Nilsson*, rådman, f ca 1633, d 1668 i Filipstad. G 2:o m *Johan Bilock*, f ca 1640, d 1709 i Långbanshyttan, Filipstad.

Margareta Michelsdotter, f ca 1632, d 1711 i Västanbäck i Lungsund sn. G 4/11 1681⁵ m *Anders Hult*, gruvfogde, d före 29/8 1687.⁶

En dotterson till Rusina, *Måns Ers-son* på Nyhyttan har mark i Kalhyttan, där ovannämnde *Måns Persson* bergsfogde bodde.⁷ Detta styrker min misstanke om att denne *Måns Persson* varit Rusinas förste make.

Det finns fler rättelser att göra till antavla 95. Ana 9 Elisabeth Fredriksdotter Asp föddes 1668 (döpt tredjedag jul), ej 1665. Ana 19 Anna Jonsdotter var död 1719, ej född. Ana 38 hette inte Jon Persson, utan Jon Eriksson i Asphyttan, nämndeman, död före 1670 i augusti.⁸

Till slut vill jag klargöra en uppgift om ovannämnda Elsa Michelsdotter, som förekommer i Karlstads stifts herda-

minne och som den intresserade kan tycka vara förvirrande. Olavus Olavi Peträus, kyrkoherde i Filipstad och död 1638, påstås ha varit gift med Elsa Asp (Michelsdotter).⁹ Det kan ju vem som helst räkna ut att hon inte kunde vara gift vid sex års ålder.

Olavus Peträus var gift med Ingrid Hansdotter, en syster till Michel Hansson.¹⁰ Efter kyrkoherdens död gifte Ingrid om sig med postförvaltaren Peter Johansson Gago¹¹, som 1648 kallas för Michel Hanssons svåger.¹² Dessutom döptes en av sönerna i detta senare äktenskap till Hans. De övriga barnen hette Johan, Henrik och Anna.¹³

Vem som var fader till Ingrid och Michel är jag inte säker på. Någon "Hans Joensson", som Helmer Lagergren stoppat in som lämplig fader, har jag inte kunnat hitta i landskapshandlingarna. Där finns bara en omnämnd med detta namn, och han håller till i Stockholm och är räntmästare på kungliga räntekammaren.

Anita Carlstedt
Bjurbäckens gård 1
688 91 Storfors
Tel. 0550-63022.

- 1 Färnebo häradsrätt 1681 okt. sid. 120.
- 2 Han lever 13/2 1684 enligt häradsrättens protokoll men omtalas som "salig" i rådhusrätten 17/11 samma år.
- 3 Färnebo häradsrätt 1681 maj sid. 97.
- 4 Filipstads rådhusrätt 1660 10/9.
- 5 Färnebo häradsrätt 1685, nov. sid. 73 och 74.
- 6 Bergstingsrätten 1687.
- 7 Färnebo häradsrätt 1707, februari och mars.
- 8 Färnebo häradsrätt 1674 nov. sid. 61.
- 9 Edestam, Anders: Karlstads stifts herdaminne, del 3 sid. 13.
- 10 Filipstads rådhusrätt 13/4 1668.
- 11 Mantalslängd för Filipstads stad 1659.
- 12 Storfors bruks arkiv F:1-18:2. Värmlandsarkiv.
- 13 Filipstads rådhusrätt 9/12 1678 samt 19/8 1695.

Ur andra medlemsblad

Nr 97

Värmlänningar

Dalfolk 2002:4 (Släkt-, Hembygds- och Emigrationsforskarföreningen DAL-FOLK) Olars-korset på Leksands kyrkogård av *Thore Jagesten*: om brukspatronerna Olars Lars Larsson och Niss Eric Eriksson på Adolfsfors bruk i Köla.

Fahlu Släktforskarblad 2002:4 (Falu-bygdens Släktforskarförening) Selma Lagerlöf var en Svinhuvudättling av *Elisabet Hemström*.

MGF-Nytt 2002:4 (Midälva Genealogiska Förening) Mons ångsåg av *Barbro Anderson*: bl a nämns arbetaren Magnus Åkerberg född 1842 i Östra Ämtervik och föreståndaren i handelsboden Emil Jonsson född 1865 i Gräsmark.

Näverluren 2002:4 (Värmlands Hembygdsförbund) Stjälpet – Ett gammalt dokument berättar av *Moa Jonsson*

Roten nr 79 (Skelleftebygdens släktfors-kare) Antavla för rustmästarhustrun Gustava Johanna Fellenia i Lövånger: hennes morfar var kapten Hans Stuart i Näs, Stavnäs socken, död 1719.

Runslingan 2002:4 (Föreningen Släktfors-kare i Uppland) Skottar i Sverige av *Christina Backman*: bl a borgaren William Hamilton i Karlstad år 1598.

Släkt & Slekt 2002:4 (Solör Slekts-historielag) Mängder av efterlysningar rörande finnättlingar, bl a släkten Hasselroth från Östmark.

Släktforskaren nr 85 (Västerbergslag-ens Släktforskare) Antavla med anor från Färnebo (Långbanshyttan), Gåsborn (Tomsjön) och Rämnen.

Släkthistoriskt Forum 2002:5 (Sveriges Släktforskarförbund) Efterlysning avse-ende Färnebo (Bylin).

Släkt-Trädet 2002:4 (Nordvärmlands Släktforskarförening) Barnamörderskan från Fryksände: om Maria Winter född 1841 vid Bada bruk. Söderqvistarnas familjehistoria av *Nils G Söderqvist*.

Sukutiето 2002:4 (Genealogiska Sam-fundet i Finland) Efterlysning berörande Stephan Öhman i Visnum 1799.

Södertälje-Probanden nr 145 (Södertälje Släktforskarförening) Vem var Adam Tempelman född i Älvsbacke? Av *Sonia Holz*.

Vi Släktforskare 2003:1 (Elisabeth Thorsell) Två bröder Wohlfart i Nya värld- den: Emigranter från Köla med namnet Wohlfart.

Västgötagenealogen 2002:4 (Västgöta Genealogiska Förening) Smeder från Värmland och Dalsland av *Kjell Åberg*. Mina smedsanor från Västergötland av *Sten Östlund*: bl a Anders Becker (1818-1898) i Munkfors och Föskefors.

Övrigt

Boden-Anan 2002:4 (Boden Överluleå Forskar Förening) Brännvinsreformen 1854 av *Sven Swensson*

Dalfolk 2002:4 Släkt-, Hembygds- och Emigrationsforskarföreningen DAL-FOLK) Före kyrkböckernas tid, *referat av föredrag av Sven Lundkvist*.

Disponibelt 2002:2 (DIS-Aros) GEDCOM av *Jan Wallin*.

MGF-Nytt 2002:4 (Midälva Genealogi-ska Förening) De svenska skatternas historia – del 3 av *Susanne Löwnertz*.

Släkthistoriskt Forum 2002:5 (Sveriges Släktforskarförbund) Personregister till alla visselängder på Dal av *P O Bergman*.

ÄSF-Nytt 2003:1 (Ängelholms Släkt- och Folklivsforskarförening) Kyrko-tagningen – en sedvänja som försvunnit av *Tore Månsson*

Här är en antavla för mitt barnbarn Karoline Övrum.

Far: Kristian
Farmor: Solveig
Farmors mor: Karin Forsberg
Farmors morfar: Karl Johan Forsberg

Kari Nicolaisen
Fjellveien 31a
NO-1678 Kråkerøy
Norge

Märklig spännvidd i tid

Den 1 september 2001 avled min ingifta faster Emma Linnarud f. Persson i en ålder av fyllda 102 år. Som andra hundraåringar födda före förra sekelskiftet hade hon levat under tre århundraden, 1800-tal, 1900-tal och 2000-tal.

Emma föddes 10/8 1899 i Kalvhöjden, Norra Ängen i Gräsmark som dotter till Per Matsson och hans hustru Maria Sofia Nilsdotter i Per Matssons andra gifte. Per Matsson föddes 8/1 1832 i Söderlidtorp och avled 5/12 1900 i Kalvhöjden. Per Matsson var son till Mats Matsson, född 29/3 1790 i Norra Runketorp, död 26/12 1840 i Söderlidtorp.

Här nämns en person som levat tills nyligen vars farfar föddes på 1700-talet. Vilken enastående spännvidd i tid detta innebär inser vi när vi sätter in Mats Matssons födelseår, 1790, i ett historiskt sammanhang. Han föddes alltså året efter franska revolutionens utbrott.

Arne Linnarud

Antavla nr 097	Upprättad för Karl Johan Forsberg, f. 2/8-1885 i Brattfors fm mf(22) t Kari Nicolaisens barnbarn Karoline Övrum. Orter i (S) lån om inte annat anges				
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V	
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63	
Nr 2, far	Forsberg	Ersson, Eric. Sägare	Bergman-Småris, Eric. Soldat	Brottman, Eric	
Forsberg	Petter	f. 24/9-1787, Ne Ullerud, Bergstorp	1756, Ne Ullerud - 30/9-1839	Olsson, Annicka	
Johan Petter	Hammarmedsmästare		Nilsdotter, Lisen	Larsson, Nils	
Rättare	f. 28/8-1823	8	1755, Ne Ullerud - 14/7-1832	Bengtsdotter, Brita	
f. 3/5-1849	Ne Ullerud, Dejefors	Petersdotter, Kjerstin			
Brattfors, Brattforshyttan	d. 15/4-1865	f. 16/4-1791, Ne Ullerud			
	4				
	Nilsdotter	Mottig, Nils Olofsson. Torpare	Olofsson, Olof. Torpare		
	Anna-Lisa	f. 10/5-1782, Färnebo, Saxån	f. 1737, Färnebo		
Nr 1, <u>ansökare</u>			Nilsdotter, Annicka		
Forsberg	f. 17/6-1821	10	f. 1739, Färnebo		
Karl Johan	Färnebo, Saxån	Jansdotter, Maria	Persson, Jan. Torpare		
Snickare	d. 8/5-1868	f. 28/5-1788, Gåsborn	f. Gåsborn		
f. 2/8-1885			Nilsdotter, Maria		
Brattfors, Lövhöjden	5	11	f. Gåsborn		
d. 21/1-1944	Petersson	Gustafsson, Petter. Torpare			
	Johannes	f. Väse, Österås			
	Torp				
	f. 23/1-1817	12			
	Väse	Larsdotter, Stina			
		f. Väse, Österås			
Nr 3, <u>mor</u>	6				
Johannesdotter	Olofsdotter	Jönsson, Olaus			
Kajsa	Maria	f. 1782, Västergötland			
f. 21/1-1848	f. 29/9-1818	14			
Väse, hulteby	Väse	Bengtsdotter, Maria	Ersson, Bengt. Torpare		
		f. 1782, Väse	f. 28/2-1755, Väse		
	7	d. 1831			
26/8-2001		15			

Bildprojekt i Filipstad

Nr 98

ABF och Arbetsförmedlingen i Filipstad har ett gemensamt projekt för de arbetslösa som har svårt att få arbete ute på arbetsmarknaden på grund av någon sjukdom eller handikapp.

Projektet har till uppgift att katalogisera och skanna in bilder och spara allt i en databas som är sökbar. Fram till idag har cirka 50 000 bilder katalogiserats och lagts in i databasen. Det gäller gamla glasplåtar, negativ, påsiktsskivor och andra handlingar som protokoll.

Vi har nu kvar att göra cirka 200 000 bilder som ligger och väntar. Det som är intressant för oss är alla fotografier som varit verksamma i Filipstads kommun. Bilderna kommer från hembygdsföreningar och byalag. Vi är färdiga med Filipstads Gille, Skåltjärns Hembygdsförening, VIP - Vi i Persbergsbygden (de säljer CD-skivor med bilderna sökbara), Nordmarks Hembygdsförening, Bjurbäckens Hembygdsförening (som firar Bjurbäcken 400 år) och PRO Filipstad.

Om några månader är vi färdiga med fotograf Thyra Petersén. Vi börjar med att skriva av alla uppgifter som vi får om bilderna som sedan förs in i en databas för att bli sökbara. Sedan skannas bilderna in. De sparas, sedan görs en kopia om till mindre upplösning och storleken anpassas för att få plats i databasen. När det är klart kopplas bilderna ihop med texten i databasen.

Föreningen får ett arbetsmaterial - alltså bilderna på CD-skivor. Det är föreningarna som bestämmer över sina bilder men funderingar finns att lägga alla i en databas, men än hänger det på pengafrågan. Vi har märkt att bilderna som ligger på brända CD-skivor försämrats med tiden. En del bilder på skivan går inte att öppna efter två till tre år. Vid förfrågan till Kodak om hållbarhet på brända skivor blev svaret "vi garanterar bara sex veckor" på brända skivor, färdigtryckta CD-skivor har en annan hållbarhet.

Räald Engelbrekt

Detta är antavlan för min mormorsfar Olof Larsson Nordqvist, född i Ö Ämtervik, som år 1862 kom upp till Jämtland för sin utkomst. Jag visste endast om honom att han kom från Värmland, och det enda jag hade att gå efter var en dödsannons på en av hans söner, en bror till min mormor. Där fick jag ett födelsedatum och kunde därigenom finna honom, så det har varit en spännande resa bakåt i tiden.

Olof L Nordqvist hamnade i Kall, en vidsträckt socken norr om Åreskutan. Han hade först anställning som rättare vid Huså Bruk, och omkring år 1870 blev han bonde i Grötom. På ett tragiskt sätt slutade han sitt liv genom att i sinnesförvirring hänga sig strax innan skulle fylla 51 år.

Källor har varit husförhörslängder, in- och utflyttningsböcker, födelse- vigsel- och dödböcker för de nämnda socknarna.

Olof L Nordqvist var bara en av många värmlänningar som senare delen av 1800-talet fick söka sig till Norrland för sin försörjning. Något jag skulle vilja veta mer om är hur alla dessa fick arbete. Fanns det redan då någon form av "arbetsförmedling", för att använda ett nutida ord. Jag förstår att det var stor svårighet att kunna försörja sig, och fattigdom som orsakade denna "flytt". Är det någon som kan lämna uppgifter om detta är jag tacksam att få veta hur det gick till.

*Carin Andersson
Irisgatan 3b
431 31 Mölndal
Tel: 031-87 62 57*

Släktforskardag med anbyte

Lördagen den 5 april kl 14.00
Tingshuset i Häljebol

Sök i databaserna över domböckerna för Gillbergs och Näs härader. Näs härad beräknas vara klart innan detta datum. Kyrkboksregister utgivna av Värmlands Släktforskarförening för färdigregistrerade socknar finns tillgängliga.

Årsmöte med Föreningen Tingshuset i Häljebol kl 13.00.

Olof Larsson Nordqvist och hans hustru Elin Jonsdotter Hyttsten. Olof är proband i antavla 98 på motstående sida.

Antavla nr 098	Upprättad för Olof Larsson Nordqvist, f. 9/11-1834 i Västgård, Ö Ämtervik				mmf(14) t. Carin Andersson. Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2, <u>fär</u>	Larsson	Bengtsson, Lars. Bonde	Larsson, Bengt. Bonde			
Olsson	Olof	f. 17/3-1747, V Ämtervik, Grava				
Lars	Bonde	d. 30/6-1807, V Ämtervik	Johansdotter, Ingeborg			
Bonde	f. 18/1-1774	g. 26/12-1771, V Ämtervik	8			
f. 19/3-1807	V Ämtervik, Grava	Svensdotter, Märit	Persson, Sven. Bonde			
V Ämtervik, Grava	d. 3/1-1827	f. 26/11-1739, V Ämtervik, Sillegård				
d. 26/5-1864	V Ämtervik, Grava	d. 27/4-1818, V Ämtervik, Grava	Svensdotter, Kerstin			
Ö Ämtervik, Västgård	g. 00/12-1795, Ö Ämt 4	9				
g. 1832	Larsdotter	Olsson, Lars. Klockare, bonde	Nilsson, Olof. Bonde			
Ö Ämtervik	Kerstin	f. 8/1-1743, Ö Ämtervik, By	1714, Sunne - 4/6-1797, Ö Ämtervik, By			
Nr 1, <u>ansökare</u>		d. 29/7-1814, Ö Ämtervik, By	Nilssdotter, Margareta	Olofsson, Nils. Bonde i Ö Ämtervik, By		
Nordqvist	f. 30/11-1775	10	22/2-1720, Ö Ämtervik, By - 21/11-1791	Halvardsdotter, Gertrud		
Olof Larsson	V Ämtervik, By	Nilssdotter, Kerstin	Eriksson, Nils. Bonde			
Bonde	d. 24/2-1837	f. 6/9-1744, Ö Ämtervik, Rud	1707 - 21/8-1783, Ö Ämtervik, Rud			
f. 9/11-1834	V Ämtervik, Grava	5	Nilssdotter, Kerstin			
Ö Ämtervik, Västgård		11				
d. 6/10-1885	Elofsson	Persson, Olof. Bonde	Larsson, Per. Bonde	Månsson, Lars. Bonde i Ö Ämtervik, Bonås		
Kall(Z), Grötom	Olof	f. 9/7-1741, Ö Ämtervik, Visterud	15/11-1715, Ö Ämt - 25/10-1793, Ö Ämt	Nilssdotter, Maria	167(7) - 25/7-1747, Ö Ämtervik, Bonås	
g. 30/11-1862	Bonde	d. 19/12-1801, Ö Ämtervik, Visteberg	Persdotter, Elin	Persson, Per. Bonde	169(2) - 7/8-1762, Ö Ämtervik, Visterud	
Kall(Z)	f. 29/9-1774	12	16/2-1718, Ö Ämt - 11/1-1792, Ö Ämt			
Hytsten	Ö Ämtervik, Visteberg	Olofsdotter, Annika	Nilsson, Olof			
Elin Jonsdotter	d. 9/1-1828	f. 20/1-1740, Ö Ämtervik, By	Se nr 20			
f. 6/8-1838, Kall(Z)	Ö Ämtervik, Mosserud		Nilssdotter Margareta			
Nr 3, <u>mor</u>	g. 26/12-1802, Ö Ämt 6	13	Se nr 21			
Olofsdotter	Månsdotter	Larsson, Måns. Bonde	Nilsson, Lars. Bonde	Knutsson, Nils. Bonde i Ö Ämtervik, Mosserud		
Anna	Cajsa	f. 29/1-1758, Ö Ämtervik, Mosserud	10/2-1732, Ö Ämt - 19/3-1800, Ö Ämt	Larsdotter, Kerstin	d. 28/12-1764, Ö Ämtervik, Mosserud	
f. 19/10-1811	f. 10/9-1781	g. 16/4-1781, Öe Ullerud	14	Johansdotter, Maria		
Ö Ämtervik, Mosserud	Ö Ämtervik, Mosserud	Häger, Britta Jonsdotter	1732 - 19/3-1803, Ö Ämt, Mosserud			
d. 24/3-1893	d. 24/7-1856	f. 1754, Ne Ullerud, Hallarna	Häger, Jonas Gulliksson. Snickare	Andersson, Gullik. Soldat	g. 3/1-1697, Ne Ullerud	
Ö Ämtervik, Västgård	Ö Ämtervik, Mosserud	d. 30/4-1802, Ö Ämtervik, Mosserud	Ullström, Maria Månsdotter	Jonasdotter, Karin	166(0) - 4/9-1740, Ne Ullerud, Hagen	
	7	15	23/4-1713, Ne Ull - 14/5-1791, Öe Ull	Gilltsson, Magnus. Skrivare	167(1) - 16/8-1744, Ne Ullerud	
30/1-2002				Persdotter, Annika		

Boftips

Arne Östman: Lång-Kristoffer Berättelsen om en finsk nybyggarfamilj i 1600-talets Värmland

Torsby Finnkulturcentrum 2002. 214 sid.
Ill. Person- och ortreg. ISBN 91-
8522455-3. Beställes från Torsby Kom-
mun, 97. Finnkulturcentrum, 685 80
Torsby, telefon 0560-16293 eller e-post
finnkulturcentrum@torsby.se

Finnen Lång-Kristoffer alias Kristoffer Jönsson i Sundsjön mellan Bergslagen och Älvdalen är en välbekant person från 1600-talets Värmland. Lång-Kristoffers familj är känd genom den stora gränstvist som man förde mot Uddeholms grundare Johan Karlström och som slutade med finnarnas nederlag. Lång-Kristoffer förekommer också i många värmlänningars antavlor. Han finns omskriven i äldre litteratur, bland annat Petrus Nordmanns bok *Finnarna i mellersta Sverige* och Joh. Ax. Almquists bok om *Uddeholmsverken*. Dessa ofta citerade böcker publicerades 1888 respektive 1899 så visst finns det behov av ett modernt verk med ny forskning om Lång-Kristoffer och hans familj.

Nu finns det en ny bok, författad av Arne Östman och utgiven av Finnkulturcentrum. Boken är utsökt formgiven av Anita Stjernlöf-Lund. Östman bygger delvis på Almquists framställning men har också kunnat använda sig av otryckt källmaterial, framför allt ur olika domböcker men också ur vad som kallas "Johan Karlströms efterlämnade handlingar, Värmlandsarkiv". Här saknas hänvisningar till arkivbildare (Uddeholmsbolaget?) och till arkivsignum. En sådan källhänvisning inger frågor. Det finns många kryptiska förkortningar i notsystemet.

Eftersom jag inte har någon egentlig kännedom om Sundsjöfinnarna och förhållanden i vårt landskaps östra del under 1600-talet så är det svårt för mig att

ge några egentliga synpunkter på sakfrågor i boken. Om någon läsare har något att tillföra kring Östmans bok så är denne mycket välkommen att höra av sig.

Min tanke efter att ha läst boken är att Östman inte har förstått hur en notapparat och en käll- och litteraturförteckning skall se ut. Redovisningen av källor är bristfällig. Boken är också trögläst genom sin disposition, och det tycks inte finnas någon tanke kring hur namn skall normeras och hur citat skall återges. Betecknande för detta är att namnet i titeln stavas Lång-Kristoffer, medan samme person i brödtextern genomgående kallas Christopher! De många och långa citaten är troligen återgivna med moderniserad stavning, någon gång som sammanfattningar (reger) utan att det klart framgår. Författaren är förtjust i citat, men för läsningens skull hade fler refererat varit att föredra.

Boken har person- och ortregister. Frånvaron av normering av namn har dock gjort att flera personer förekommer dubbelt upp, både med smeknamn, förnamn, patronymikon eller släktnamn. Det är rörigt!

Nu tycker säkert en del, att det där var väl en onödigt hård recension. Då skall jag avsluta den med att säga, att Östmans bok innehåller mycket intressant och att den ger en inblick i en tids-epok som annars kan vara ganska svår-gripbar – kyrkböckerna är fragmentariska eller har inte börjat än och forskaren hänvisas istället till domböcker och andra källor. Så jag tror ändå att boken, trots mina kritiska synpunkter, kan vara av intresse för alla dessa ättlingar till Lång-Kristoffer som finns på olika håll, och för andra som har intresse av bygden mellan Bergslagen och Älvdalen. Boken kostar 275 kronor. Men ni som bor i närheten av Torsby eller Karlstad – köp den på Finnkulturcentrum eller Värmlands museum. Om boken sänds per post så tar Värmlands museum ut en onödigt hög faktureringsavgift!

Carl-Johan Ivarsson

Släktforskarnas årsbok 2002

352 sid. Inb. Ill. Redaktör Håkan Skog-sjö. Sveriges Släktforskarförbund.
Stockholm/Göteborg (tr Västervik) 2002.
ISSN 0280-3984 ISBN 91-87676-30-3.

Årsboken inleds med en lärorik artikel av *Maud Lindeberg* om länsräkenskaper. I jakten på komplementära källor till kyrkböckerna är detta material mycket användbart. Böckerna kan vara en halv meter tjocka, men har man väl kommit underfund med hur innehållet är strukturerat så lär det inte vara alltför svårt att vaska fram en och annan godbit ur dem. Charta Sigillata-längderna är bara ett exempel.

I en 60 sidor lång och faktsäckad artikel redogör *Gunnar Ståhl* för släkten Moderus och Modéer – en prästsläkt från Moheda i Småland. Men de flesta släktmedlemmarna tycks ha bott i Skåne.

Lars Nylander skriver om prosten Olof Broman, en släktforskare vid 1700-talets början. Förutom kyrkoherde i Hudiksvall var Broman läkare, författare, hembygdsskildrare mm. Han är upphovsman till en av de största släktutredningar för ofrälse släkter som finns från 1700-talets Sverige. I dessa behandlas Hälsinglands borgar- och prästsläkter under 1600- och 1700-talet. Utifrån Bromans 1700-talsgenealogi för sedan Urban Sikeborg ett resonemang hur man tolkar gamla släktutredningar. Det är en liten lektion i källkritik som utmynnar i att Bromans uppgifter står sig mycket bra när man prövar dem gentemot källorna.

Generalmönsterrullorna är inte de enda källorna vad gäller soldatforskning. På Krigsarkivet finns det även andra rullor som kan innehålla kompletterande uppgifter eller felande länkar. Det visar förbundsordföranden *Ted Rosvall* i uppsatsen om en soldat vid namn Zacharoff.

I en uppsats om "Arsenik och gamla anor" skriver *Erik Kjellsson* om en

skånsk bondsons hastiga död. Författaren har rekonstruerat händelseförloppet på basis av inte mindre än 79 vittnesmål vid den efterföljande rannsakingen vid häradsrätten.

Peter Heimbürger presenterar en sammanställning över avlidna nordbor på Saint-Barthélemy. Där finns bland annat följande värmlänningar:

1821-06-30 *Andersson, Gunnar*, underofficer, hängd för mordet på von Platen, född i Karlstad 1777-10-01

1823-09-02 *Carlström, Eric*, drunknad, född i Karlstad 1797

1811-09-06 *Davitz, Joh Jos*, född i Köla 1769-09-15

1828-05-28 *Holm, Pehr*, soldat, född omkr 1803 i Värmland

1816-09-06 *Neuman, Axel Fredric*, korpral, född i Karlstad 1789-07-29

1822-08-03 *Nyström, Anders*, korpral, född i Värmland 1779

1800-03-12 *Ström, Carl*, född i Värmland 1772

Inger Rudberg skriver om författarinnan och psalmisten Britt G Hallqvists anfäder från Fjällbacka i Bohuslän och Vasa i Österbotten. Men här finns även den dalsländska prästsläkten Ruderberg med ingifta värmländska hustrur som Ingrid Gravander (1641-1716) från Grava och Christina Tingelholm (1720-1760) från Millesvik.

Den som forskar i domböcker brukar ofta träffa på oändligt långa meningar och invecklade satskonstruktioner. *Esbjörn Henricson* visar med ett exempel från Mora och år 1830 hur man kan bena upp en sådan textmassa.

Kring sjön Sommen på gränsen mellan Östergötland och Småland fanns det ett ganska starkt inslag av högrälse jordägare under den äldre medeltiden. *Göran Sparrlöf* skriver om Aspanäs i Malexanders socken och de medeltida storgubbar som innehade denna sätesgård. Aspanäsätten hade även jordagods på andra håll i Sverige och i Norge. Även i Värmland ägde släkten gårdar som t ex Lökstad i Södra Råda som författaren felaktigt kallar Stora Råda.

Man tror gärna att det var i det närmaste omöjligt att skiljas förr i världen. Men riktigt så var det dock inte! *Elisabeth Thorsell* redogör kortfattat för lagstiftningen genom tiderna på detta område. Därefter följer en redovisning av 171 skilsmässor hämtade ur Linköpings domkapitels protokoll under perioden

1830-1836.

Nils Hård af Segerstad berättar om majoren Olof Rosenberg och dennes hustru Helena Cederbom, vilka bodde på Fullerstad i Skönberga socken, Östergötland på 1700-talet. Det var ett stormigt äktenskap där makarna överöste varandra med grova invektiv. Fru Helena var värmländska och härstammade på modernet från släkten Spak. Hon hade tidigare varit gift med kornetten Johan Wilhelm Köhler. Dessa makar var en tid

bosatta bland annat i Rudskoga socken.

Vad dog folk av förr i världen och hur fördelade sig dödsfallen på åldersgrupper? Och var det någon skillnad mellan stad och landsbygd? *Jan Erik Hallström* analyserar dödsorsakerna år 1910 i Arbrå socken, Hälsingland.

En liknande artikel avslutar årsboken. Här är det *Thord Holst* som berättar om spanska sjukans härjningar i Vikmanshyttan, Dalarna.

Lars-Gunnar Sander

Vårens program

Årsmöte med föredrag

Lördag den 29 mars kl 13.00

Rolf Edberg-salen, Arkivcentrum, Karlstad

Sedvanliga förhandlingar (se särskild kallelse).

Därefter föreläser *Kjell "Keeper" Emanuelsson*, Arvika om *Emigrationen från Värmland till Minnesota*. Efter föredraget kaffeservering och släktforskarprat i Bror Almquist-salen

Arkiv- och forskarkväll i Storfors

Onsdag den 9 april kl 18.30

Biblioteket, Storfors

Värmlandsarkiv, Folkbrödersnernas arkiv och Emigrantregistret informerar om arkivforskning i Karlstad. Presentation av historieavdelningen vid Karlstads universitet, Hembygdsförbundet, Lokalhistoriska föreningen och Värmlands Släktforskarförening.

Fikaträff

Tisdag 6 maj kl 19.00

Bror Almquist-salen, Arkivcentrum i Karlstad

Vi träffas under gemytliga former och får info om det senaste samt pratar släktforskning. Medtag eget fika.

Gränsträff med Østfold Historielag

Lördag 24 maj kl 11.00

Marker Rådhus i Örje

Svenskinvandringen till Østfold (databas)

Nyheter inom svensk släktforskning

- kyrkböckerna på Internet

- rikstäckande databaser

- värmländska databaser och register

Gemytlig samvaro och anbyte med norska kollegor. Föranmälan till Lars-Gunnar Sander tel 054-872754 som även ordnar samäkning. Föranmälan är nödvändig för beställning av lunch (obs, betalas i norska kronor!)

Medlemsservice och rådgivning

Varje torsdag under våren kl 16-20 finns en erfaren släktforskare från föreningen på plats i Arkivcentrums forskarsal för att besvara frågor och hjälpa till med problemlösning. Nybörjare får hjälp med att komma igång med sin forskning.

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

688. Jeg søker *Ida Gustavsdotter* födt i **Gräsmark** trolig i 1866. Hennes far skal være torpare *Gustav Gustavsson*. I folketellingen for Nes år 1900 er hun oppført med fødselsår 1866, men i kirkeboken for **Fenstad** har hun fødselsår 1876. Det er mulig hun kan ha en bror ved navn *Johan Gustavsson*. Jeg vet ikke når hun emigrerte til Norge, men hun giftet seg i Fenstad kirke i Nes kommune 1896 17/5 (ligger 50 km nord for Oslo).

Bjørn Mathisen
Skogveien 106
NO-1369 Stabæk
Norge

689. Jag söker Skräddaren *Adolf Roman*. Han var far till fyra oäkta barn. Modern *Augusta Fredrika Andersdotter Munk*, född 1847 i **Torshälla (D)**. Hon anges som "övergivna hustrun", emedan maken *Gustaf Olsson* "vistas i Amerika sedan 1871". De oäkta barnen i fråga, föddes i Skog, **Gillberga (S)** 1885-1891. Jag är intresserad av att finna *Adolf Fredrik Romans* (född 19/3 1887) härstamning på fädernet.

Gunnar Jonsson
Älvhagsgatan 25
661 40 Säffle
0533-10559
kilagenealogen@telia.com

690. Känner någon till *Britta Persdotter*, född i **Norge** 1797, död i Långnäs, **Alster** 1860-11-30? Jag hittar inte någonstans varifrån i Norge hon kom eller när hon kom till Sverige. Hon bodde i Döhle och Byn i Alster 1821-22 och gifte sig 1823 med *Jonas Jonsson*, född 1793-11-01 i Långnäs. Britta fick barnen *Johannes* 1822 och *Britta* 1824 men i födelseboken står bara att modern, *Britta Persdotter*, var född i Norge 1797, inga fler uppgifter. Tacksam för alla tips och upplysningar.

Kerstin Ledin
Ringduvegatan 47
724 70 Västerås.
kerstin.ledin@bredband.net

691. Jag skulle vilja ha information om min släkt. Min farfarsfar hette *Sven Bönström* och han kom i från **Vitsand** och skall vilja veta mera om släkten Bönström var den kommer ifrån.

Kristina Bönström
Plogstigen 20 d
78451 Borlänge
pettersson@mbox.bitnet.net

692. Jag letar efter min mormors far som hette *Lars Hagström* född 1861 i **Sunne**. Hans fru hette *Elenora Simonsson* född 1866. Finns det någon som vet något om dessa personer eller släktingar.

Claes-Göran Carlström
Kantarellen 9
435 40 Mölnlycke
claes-goran.carlstrom
@beta.telenordia.se

693. Jag söker uppgifter om *Gertrud Hindriksdotter* född 1725 i Aspberget, **Dalby**. Vet någon om detta födelsedatum är rätt, hon finns ej i födelseboken för Dalby, endast i husförhörlängden. Hon är gift 1742 med *Olof Bengtsson* i **Höljes**, född 1715. De bodde sedan hela livet i Uggleheden, föräldrarnas namn är också obekant.

Alex Österlund
Duettvägen 191, bv
14240 Skogås
alex.osterlund@hem.utfors.se

694. a) Kan någon hjälpa mig i mitt sökande efter min farfars mors släkt. *Maria Johannesson* född 10/1 1848 troligen i Borgvik, **N Ullerud**. Modern heter eventuellt *Ulrika Oldin*, jag har svårt att tyda texten i födelseboken. Maria blev bortackorderad 1865 till Edebysåtern, **Ö Ullerud**. Före den tiden har jag gått bet i mitt sökande efter henne. Vigseln 27/3 1886 med *A Petter Eriksson* född 5/3 1855 i Spelartorp, **N Ullerud**. Han avled 5/4 1911 i **Karlstad**. Maria avled 8/9 1923 i **Karlstad**.

b) Känner någon till syskonen *Karl Johansson* född 7/11 1861 i **Forsnor** och

Anna-Stina född 5/10 1858 i **S Skived**. År 1879 bodde Anna-Stina i **N Ullerud** där också Karls bodde 1884. Systern *Johanna* född 21/7 1864 i **S Skived**, bodde i Krakerud, Molkom 1920. Brodern *Magnus J Smith* född 16/10 1855 i **S Skived** emigrerade till Michigan 1887. Dessa är min farfars fars syskon.

Karin Larsson
Evertsberg 3353
796 91 Älvdalen Dalarna
tel 0251-50236
masusjan.eriksson@swipnet.se

695. Jag söker uppgifter om
a) *Clas Melker Granqvist* f 1877 15/12 i **N Soneby, Sunne**. Han var uä son till *Anna Kajsa Olsdotter-Sand* f 1854 8/6 i **N Soneby**. Enl hfl utflyttade Clas Melker till **Nedre Ullerud** 1896 17/3. Enligt **Sunne** församlingsbok fanns han 1900 som dräng i Gylleby. Anna Kajsa gifte sig med *Erik Johan Olsson* från Ransby, **Lysvik**. De flyttade till **Söderhamn** men har inte återfunnits där.

b) Skräddaren *Petter Ullgren* och *Brittgen Björn* i Arnäs, **Övre Ullerud**. De gifte sig i Övre Ullerud 1717 24/2. Brittgen är troligen dotter till bruksbokhållaren *Nils Björn* i **Sunne**.

Kerstin Sand
V Vintergatan 43
703 44 Örebro
tel 019-144537

696. Jag söker föräldrarna till bergsmannen *Nils Håkansson* i Viken, Torskbäcken, **Färnebo**. Han var född 1722 och avled 15/3 1766 i Torskbäcken. Barnen antog namnet Vikland. När han gifte sig 25/3 1753 är han från Grundsjön, Färnebo, och jag antar att han född där 12/1 1722 som son till *Håkan Nilsson* och *Lisa Björnsdotter*. Är det någon som känner till dessa personer och kan bekräfta eller dementera min teori?

Maj-Britt Andersson
Oxelögatan 9A
613 33 Oxelösund
Tel. 0155-31212

697. Jag söker härkomst för följande:
a) *Olof Magnusson*, som sägs vara född 1836-01-06 i **Gräsmark**. Men han finns inte i någon av denna sockens kyrkböcker.

b) *Maria Jansdotter* f 1821 7/4 i **Råda**.

c) *Andreas Setterström* f 1816 i **Bro**

d) hustru *Maria Stina Petersdotter* f 1819 13/3 i **Färnebo**.

Arne Ohlsson

Gladabergsvägen 53

703 76 Örebro

tel 019-227568

698. Min mor och även min morfar heter *Gyllenborg*. Därefter finns det ingen *Gyllenborg* på släkttavlan. Jag är intresserad av information om släkten *Gyllenborg*. Jag vet att släkten *Gyllenborg* börjar med bröderna Jacob och Anders Volimhaus. Bröderna är adlade: Jacob 1680 till *Gyllenborg* Anders till *Leionstedt* okänt när.

Karl Axel Asp

Asptuna gård

544 94 Hjo

tel. 0503-122 15

asptuna@post.utfors.se

699. Jag söker föräldrar till *Fredrik Gerhard Mejere* i **Maxstad, Östra Fågelvik**, född 1719, död 1781 31/1 i **Maxstad**. Gift 1747 1/1 med *Agnetha Marker* född 1721, död 1770 25/9.

Birgit Falk

Svarbäcksgatan 33 B

753 32 Uppsala

tel 018-126160

birgit.falk@privat.utfors.se

699. *Maria Persdotter*, född tvilling i **Strand, Brunskog** 1817-03-10 flyttade 1833-10-21 från **Ransäter** till **Nedre Ullerud**. Hon fanns i **Pelletorp** 1833 enligt husförhörlängd, pagina 40. Vart tog hon sedan vägen?

Rolf Brodin

Niklassvängen 20

671 70 Edane

rrbrodin@telia.com

700. Jag söker upplysningar om

a) Kornetten *Lars Elovsson*, troligen från **Bro** socken, född på 1680-talet. Han skall ha deltagit i slaget vid **Poltava** 1709, där efter bosatt i **Östra Ämtervik**. Sonen *Elov Larsson* var född 1726.

b) *Märta Christina Uggla* född troligen 1686 i **Bro**. Föräldrar var *Catrine*

Ett vykort från Gåsborn – men vilka är personerna?

Detta är ett vykort, skrivet den 31/10 1914 till en anförvant i **Annefors, Fredriksberg** i **Dalarna** med "Hälsningar från *Lina, Fanny o. Sune, Gstrm*" (**Gustafsström** i **Gåsborn**). Kortet har kommit fram till adressaten utan frankering och senare har det hamnat i min samling.

Inget konstigt med detta. Brevskrivaren har identifierats som *Karolina Karlsson*, född i kyrkbyn **Säfsnäs** i **Säfsnäs socken** 1882. *Lina* och *Sune* var hennes barn, födda i **Annefors** i **Säfsnäs** 1901 och 1912. Att barnen hade samma far (*Fanny "äkt"* och *Sune "oäkt"*) före och efter en skilsmässa gör familjesituationen krånglig, men det är en helt annan historia.

Huset på bilden har efter ett visst dektivarbete konstaterats vara den så kal-

lade **Mjölnearbostaden** i **Gustafsström**, som senare också har använts som boställe för skogvaktaren.

Karolina Karlssons broder *Gustaf Karlsson* var under åren 1913-1917 verksam i **Gustafsström** för att senare bli skogvaktare på annan ort. Sannolikt var detta anledningen till att *Karolina* besökte platsen vid detta tillfälle.

Personerna på bilden är med säkerhet inte vare sig *Karolina Karlsson* eller brodern *Gustaf*. Men vilka är de två till synes medelålders paren, som då kanske bodde i **Mjölnearbostaden**? Kan någon läsare besvara denna fråga?

Bror Hermanson

Ängsgatan 6

745 41 Enköping

Tel. 0171-361 20

bror.hermanson@swipnet.se

Rosenbielke och *Erik Hildebrandsson Uggla*. Enligt *Elgenstierna* gift *Eding* 1704, änka 1736. Hon var gift med en okänd man 1742 också enligt *Elgenstierna*, men vad hette han? Troligen död 1759 på **Gårdsjö** i **Gillberga**.

c) Föräldrar till gifta pautmästersmeden *Lars Hake* född 1710 på **Gårdsjö bruk** samt bruksägardottern *Maria Bratt* född

1721 på **Gårdsjö bruk** i **Östra Ämtervik**. En notering finns om *N Bratt* som fader. Vem var *N Bratt*?

Agneta Holmström

Oxelgatan 13

521 30 Falköping

tel 0515-16385,

070-6529243

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. Medlemmar får 10% rabatt på föreningens egna publikationer, markerade med *. För angivet pris tillkommer pack och porto. Order som överstiger 500:- skickas per postförskott, övriga faktureras. Egna publikationer kan även köpas direkt hos föreningens sekreterare. Vi rekommenderar beställning via brev till sekreteraren eller e-post till vsff@telia.com. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

Glava 1696-1920

Registreringen är gjord av ett arbetsmarknadsprojekt i Arvika efter initiativ av KG Lindgren.

Redigering Birgitta Juås och Gunnar Jonsson.

Döde
8255 poster, 357 sidor 240:-*

Prissänkning

Stavnäs

Födde 1851-1920	225:- *
Vigde 1687-1920	225:- *
Döde 1687-1820	225:- *
Döde 1821-1920	225:- *

Eskilsäter

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1688-1920	225:- *
Vigde 1688-1920	100:- *
Döde 1688-1920	125:- *

Fryksände

Knut Malmström

Födde 1707-1765	225:- *
-----------------	---------

Glava

Arbetsmarkn. proj. i Arvika

Födde 1696-1817	220:- *
Födde 1818-1872	220:- *
Födde 1873-1920	220:- *
Vigde 1699-1920	175:- *

Gunnarskog

Carl-Johan Ivarsson

Vigde 1688-1920	225:- *
Födde 1688-1799	225:- *
Födde 1800-1842	225:- *
Födde 1843-1871	225:- *
Födde 1872-1920	225:- *
Döde 1688-1843	225:- *
Döde 1844-1920	225:- *

Kila

Gunnar Jonsson

Födde 1640-1817	225:- *
Födde 1818-1900	225:- *
Vigde 1689-1900	120:- *
Bouppt. 1744-1859	60:- *

Lysvik

Arne och Moira Linnarud

Fb, vb, db 1692-1793	350:- *
----------------------	---------

Millesvik

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1688-1920	165:- *
Vigde 1688-1920	70:- *
Döde 1688-1920	100:- *

Norra Råda

Mats Hellgren

Födde 1725-1769	140:- *
-----------------	---------

Stavnäs

Jan Thimberg

Födde 1687-1775	170:- *
Födde 1776-1850	200:- *
Födde 1851-1920	225:- *
Vigde 1687-1920	225:- *
Döde 1687-1820	225:- *
Döde 1821-1920	225:- *

Sunne

Margit Olsson och Arne Linnarud

Fb, Vb, Db 1669-1736	300:- *
Fb, Vb, Db 1737-1758	300:- *
Fb, Vb, Db 1759-1774	300:- *
Fb, Vb, Db 1775-1793	350:- *

Södra Ny

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1738-1920	190:- *
(lucka 1783-1822)	
Vigde 1739-1920	110:- *
Döde 1739-1920	125:- *

Register och avskrifter

Bogen

Carl-Johan Ivarsson

Fb, Vb, Db 1850-1920	225:- *
----------------------	---------

Botilsäter

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1721-1920	225:- *
Vigde 1721-1920	110:- *
Döde 1721-1920	150:- *

Ekshärad

Mats Hellgren

Födde 1665-1722	200:- *
Födde 1723-1799	140:- *
Förs. bok 1665-1750	200:- *

Utnyttja din medlemsrabatt!

Medlemmar får 10% rabatt på alla publikationer som ges ut av föreningen, markerade med *.

Vitsand*Kerstin Risberg***Fb, Vb 1824-1860 200:- *****Älgå***KG Lindgren***Födde 1688-1835 225:- *****Födde 1836-1924 225:- *****Vigde 1688-1920 125:- *****Döde 1687-1920 160:- *****Ölserud***Arbetsmarknadsprojektet Cresco***Födde 1754 - 1920 225:- *****Vigde 1754 - 1920 60:- *****Döde 1754 - 1920 100:- *****Östmark***Kerstin Risberg***Födde 1765-1820 240:- *****Ortregister***Gunnar Jonsson***Värmland 70:- *****Dalsland (ny upplaga) 45:- *****Annon****Värmländska smeder**

CD-skiva med Smeder i Värmland och Dalsland, o. 1650-1895, samt några antavlor, totalt 42 000 personer sammanställt av Sven Myhl och Kjell Åberg. Informationen finns i HTML-filer. Pris: 250 kr + postens påse och porto f. n. 32 kr. Beställs enklast genom att hela summan: 282 kr insätts på mitt pg 83 02 26 - 7 eller bg 5747-2144. Glöm inte att skriva ditt namn och din adress!

Säljs genom
Kjell Åberg,
Stomgatan 27
464 32 Mellerud
tel. 0530-126 56
e-post: kjell.oberg@swipnet.se

Värmlands Släktforskar-katalog 1999

202 forskare med över 3600 forskaruppgifter. Litteratur- och arkivtips. Släktutredningar i arkiv och samlingar. Registerförteckning mm. 102 sidor

..... 70:- *

Arbetsvandringar Värmland Härjedalen

under 1800-talet 100:- *

*Roger Alderstrand o ABF Härjedalen***Värmländska Antavlor 1-50**

Antavlor publicerade i VärmlandsAnor 1990-1997. Totalt över 14 000 anor. Socken- och släktnamnsregister.

..... 140:- *

Hembygds litteratur**En kyrkoherdes vardag Ekshärad 1700-1758***Mats Hellgren*

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fört anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården. År 1758 omfattar dag för dag notering. Häftat 186 sid. 150:- *

Ölme Härads Dombok 1629 - 1650*Axel Em. Löf*

Nytryck från 1997. Huvuddelen av materialet utgörs av Ölme härads dombok. Dessutom finns ett par protokoll från Visnum och Färnebo härader, Varnums kyrkobok för tiden 1645-50, en mantalslängd för Ölme och Varnum 1642 mm. Häftad, 234 sid, person och sakregister. 200:- *

Kvarnarna vid Rottnafallen*Eric Sundell*

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, matning, kvarnbeskrivningar, personindex. 110 sidor i häfte med 4-färgsomslag 120:- *

Torp och ödegårdar i Ölserud*Maj Olsson m.fl.*

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag 60:- *

Torp i Botilsäter*Britta Johansson m.fl.*

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag 50:- *

Torp och ödegårdar i Huggenäs*Gunnar Jonsson m.fl.*

Förteckning och beskrivning med kända inneboende över de försvunna boställena i Huggenäs socken. En sammanställning av resultaten från torpinventeringen åren 1994-2001. Ort- och personregister. 36 bilder. 86 sidor A4 100:-

Boställen i Säffle kommun*Sven Johansson*

Över 7000 namn på herrgårdar, gårdar, torp, backstugor och andra bostadshus. Även skolor, lanthandlar, kyrkor, missionshus, kvarnar, sågar mm på landsbygd och i tätort. Sorterat efter namn. Med kort beskrivning och koordinater enligt Rikets nät 2,5 gon V 1938. 276 sidor A4. 170:-

Övrigt**Antavleblanketter**

A3, 6 generationer, 5-pack 15:- *

Nytt från VSF 1984-91

hel årgång 75:-

VärmlandsAnor 1992-98

per nummer 30:- *

hel årgång 100:-

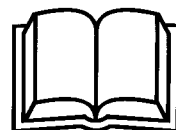
VärmlandsAnor 1999-

per nummer 40:- *

hel årgång 120:-

Råd och tips vid registrering

av kyrkböcker 25:- *

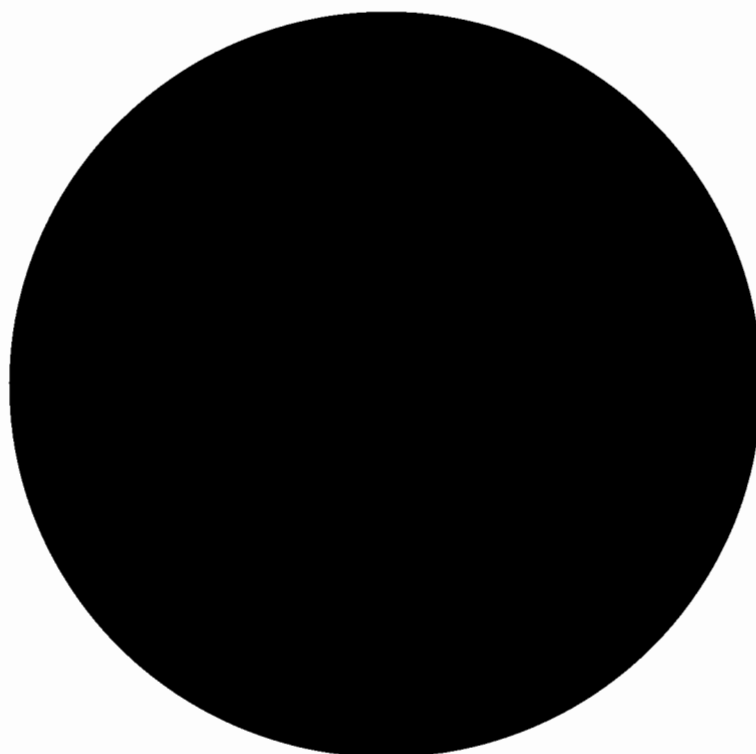
Du kan även göra din beställning på internet.

VärmlandsRötter - www.genealogi.se/varmland

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning retur
med den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Lars-Gunnar Sander
Norra Berghaget
667 32 FORSHAGA

B

Föreningsbrev

Knappen.

Det är grönt.

Box 2149, Ramgatan 7, 650 02 Karlstad.
Tel 054-22 15 00. Fax 054-22 15 19.
E-post tryckeri@knappen.se. Hemsida www.knappen.se
Miljöcertifierad ISO 14001, Svanenlicensierad